

MAGYAR HÍR

+ 4 lei

Taxa postală
aprobării Di.

Forma
12/1934.

UNGARIA

T. „D. Posta”

BUDAPEST
Postafiók 151.

Primredactor și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

VII. — 81 (1795) Oradea, 1938. apr. 10

Primcolaborator: **dr. Gyártás Elemér**

A francia szenátus 223 szavazattal 49 ellenében megbuktatta Blum pénzügyi javaslatait

Daladier kapott az új kormányalakításra megbízatást

Párizsból jelentik: A francia szenátus pénzügyi javaslatai felett. A szenátus épületét már a reggeli órák óta erős karhatalmi csapatok védték körül. A Luxemburg-palota felé vezető utakat elzárta a rendőrség és a mozgőőárda osztagai. Az ülésterem már három órákor megtelt és zsúfolásig telve voltak a karzatok is. Az ülés megnyitása után a kormány a pénzügyi javaslatok tárgyalásának haladéktalan megkezdését kívánta. A főlöadó lépett az emelvényre és megindokolta, hogy a pénzügyi bizottság miért foglalt állást a javaslattal szemben.

— A Blum-kormány pénzügyi tervezete — mondotta, — a gazdasági elszigetelődés felé sodorná Franciaországot és ezenkívül minden körülmények között inflációra vezetne. A kormány javaslataiban egész sora található olyan intézkedéseknek, amelyek a kommunista államgazdálkodás kezdetét jelentik. A javaslatok

a könnyelműség szellemének bélyegét viselik magukon. Az egyetemes áldozatkészség gondolatának nyoma sem található a javaslatokban, sőt ellenkezőleg: a javaslatokat a polgároktól megkívánt áldozatok ríkió egyenlőtlensége jellemzi.

A pénzügyi javaslatok nem felelnek meg a francia demokrácia szellemének. Nyugtalanágot idéznek elő a szabadságszerető francia népben és nem alkalmasak arra, hogy a veszély napjaiban az ország érdekeit szolgálják.

Az előadó végül javasolta, hogy a szenátus utasítsa vissza a pénzügyi javaslatokat. A beszédet a szenátus tagjai minden oldalról hosszasán megtapsolták. Ezután egy szocialista szenátor szólt fel a javaslat mellett, majd Blum miniszterelnök emelkedett szólásra. Hangoztatta, hogy a javaslatok törvényerőre eme-

lése sürgős, mert a kincstár kiürülése gyorsan halad előre. Bejelentette, hogy a vagyonváltás alá eső vagyonok szélső határát hajlandó az eredetileg megállapított 150 ezerről 250 ezer frankra felemelni, hogy a kisemberek mentesüljenek a vagyonváltás alól.

— Önök, — mondotta, — el akarják vetni a javaslatokat, de mit fognak csinálni holnap? Miyyen más megoldást találnak az egyre súlyosbodó nehézségek elhárítására? A kincstár kiadásai 50 milliárd frankot tesznek ki. Ebből 35 milliárd kifizetetlen és fedezetlen. Két év óta a kormányok a kincstári szükségleteket kölcsönökkel fedezték, de ezek a kölcsönök már nem elégségesek arra, hogy minden szükségletnek eleget tegyünk. Bőki más jöjjön helyembe, ugyanehhez a megoldáshoz fog nyulni, mert más nem tehet. A szenátus súlyos válságot idéz elő, ha szembehelyezkedik a képviselőházzal. Meg akarja dönteni a jelenlegi többséget, a néprontot. A helyzet azonban az utóbbi évek alatt nagyot változott. Figyelmeztetem a szenátust, hogy

a munkásszótály tudatára ébredt jogainak. Politikai kérdésben egyébként is a szenátusnak nincs is joga dönteni, mert az kizárólag az általános választójog alapján összeült képviselőházat illeti meg.

Blum után *Caillaux* szólt fel, majd szavazásra került sor, melynek eredményeként a szenátus 223 szavazattal 49 ellenében elvetette a Blum-kormány javaslatait és kimondotta, hogy a javaslatokat a szenátus részletes megvitatásra nem tartja alkalmasnak.

A szenátus ülésének befejezése után a Blum-kormány tagjai tanácskozássra ültek össze a Matignon-palotában. Utána együttesen az Elysée-palotába indultak, hogy benyujtsák a köztársasági elnöknek lemondásukat.

Legkésőbb vasárnap délelőttig meg kell alakítanom az új kormányt — mondotta Daladier

Lebrun köztársasági elnök *Daladiert* bizta meg az új kormány megalakításával. *Daladier* péntek este 11 órákor hagyta el az Elysée-palotát és újságírók előtt a következőket mondotta:

— A köztársasági elnök megtisztelt azzal, hogy megbízott az új kormány megalakításával. Elfogadtam a megbízatást. Tekintettel a

nemzetközi politikai feszültségre és belpolitikai és pénzügyi nehézségekre, azt gondolom, hogy az új kormányt legkésőbb vasárnap délelőttig meg kell alakítanom. Azt akarom és remélem, hogy felhívásomat minden francia erő összefogására meghallgatják egyedül a köztársaság és a haza érdekében.

Kormányzás a parlament kikapcsolásával?

Londonból jelentik: Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy *Daladier* a nemzeti egység kormányának létrehozásáig a tekintély elve alapján akar kormányozni. *Daladier* állítólag mindössze hat miniszterből álló kormányt akar alakítani, mely a parlament kikapcsolásával kormányozna a jövő év januárjáig, amikor előreláthatólag sikerülni fog megoldani az állandó belpolitikai válságot és szilárd

alapokra helyezni az államgazdálkodást. A hatos direktórium a következő személyekből állna:

Miniszterelnök: *Daladier*.
Nemzetvédelmi miniszter: *Pétain* tábornagy
Belügyminiszter: *Mandel*.
Igazságügyminiszter: *Blum*.
Pénzügyminiszter: *Paul Reynaud*.
Külgyminiszter: *Paul-Boncour*.

A föld törvénye

(S. I.) — „A regionalizmus olyan kérdés, melynek szemébe kell néznünk épen nekünk, mint katolikusoknak. Követeléseit olykor keserűek lesznek, még sincsen jogunk nem venni tudomásul azokat. A falunak, a falusi embernek problémája oly szorosan függ össze ezzel a kérdéssel, hogy semmiképpen sem oldhatjuk meg az egyiket, ha nem akarunk tudni, ha elutasítjuk magunktól a másikat. A vidéken az emberek nagy többsége a földből él. Nem lehet azonban elképzelni igazi ragaszkodást a földhöz, ha nincsen megszervezve e földnek kerete a provincia és nincsen kifejlesztve a tartományi, a provinciális büszkeség...”

Ezeket a mondatokat a világhírű *Mauriac*-nak hetilapjában, a *Temps Présent* legújabb számában olvassuk. Aki írja, egyszerű breton lelkész és ahhoz a vitához szól hozzá, mely az elmúlt hetekben a lap hasábjain a breton kérdéssről folyt. Amit mond, az igaz mindenütt, ahol a falu fejlesztése, a föld szeretése és megszeretettése a népek vezetőinek és nevelőinek gondot okoz és faladatokat ad. Igaz ott is, ahol csak tájszólás és földrajzi helyzetet különbözteti meg egymástól a vidékeket és még inkább, mint Bretagne-ban, ahol a különbség a nemzeti öntudatig elér vagy a történelmi multból, a hagyományokból táplálkozik.

A falut nem lehet pusztán gazdasági eszközökkel kiemelni abból a tompaságból, ahová az inség, az egyoldalú városi fejlődés szorította. Hiába osztunk ki gyümölcsfákat, hiába igyekezzünk megtanítani a föld népét a földmívelés célszerűbb módszereire, hiába próbáljuk szövetkezetbe tömöríteni termelésüket és terményeik értékesítését, csak szórványosak lesznek az eredmények, csak fél munkát végzünk, ha nem tudunk egész vidékek elé, egész népek elé magasabb, közös célokat tűzni, e célokat bennük öntudatosá és világossá tenni, amiért küzdeni érdemes, amivel versenyezni lehet, ami lelkesedéssel tudja eltölteni az egyes küzködő embert, az összefogást pedig érthetőbbé, kézzelfoghatóbbá teszi a számára.

A városnak nagy, szinte behozhatatlan előnye a faluval szemben, hogy sűrű közelségben él egymással sok ember. Könnyű a tanulás, szinte az utcán ragad rá a járőkelőkre az új ismeret. Könnyű az érintkezés és a találkozás. A falunak nagy hátránya, hogy népe szétszórta, többé-kevésbé magányosan végzi munkáját. Nehéz és körülményes az érintkezés, ritka alkalom a találkozás. A gyér lakosság nem tudja megteremteni, nem tudja fenntartani azokat az intézményeket és berendezéseket, melyek a városban szinte maguktól megszületnek és gépiesen működnek, anélkül, hogy bárkit is érdekelne: hogyan?

Ami azonban egy falutól egyedül nem te-lik ki, arra könnyen vállalkozhatik a falvakkal koszoruja, melyet természetes egységgé ringat ugyanaz a völgy és összefűz a folyó, mely századok óta hozza és viszi az üzeneteket. Maguk a népek is így születtek meg, a hegyek és a völgyek adták az öntőformát az új életnek: tartalmat a népi szokásoknak, a dallamot a népdaloknak, a színeket a népviseletnek, a képeket a népköltészetnek.

Az első komoly gép a falu életében a vizimalom volt. Messze vidékeket kapcsolt természetes egységbe egy-egy malom, amely megmentette a falu népét a legemészőbb testi

a pókhálóvékony selvemharisnya

munkától, a kéziörléstől. A gazdasági kapcsolatot, mely így megszületett, helyi hatalmaknak, földesuri jogoknak lett erős és biztos alapja: a malmok körül alakultak ki az uradalmak, az uradalmaknak pedig előjoga lett a malom.

Ugyanez a malom, ugyanez a vízierő azonban ma sokkal többet tud, mint régen: villanyáramot tud termelni. Világosságot terjeszteni a sötét kis szobákba, szinte kényszeríteni tud a hosszú téli esteken az olvasásra, később a munkagépek segítségével meg tudja sokszorozni a gazda munkaerőjét. A villanydrót többé-kevésbé ugyanazokat a falvakat fűzné össze egy gazdasági egységbe, korszerű érdek-közösségbe, mint régen a földesuri malom. Abhoz azonban, hogy eddig el lehessen jutni, az szükséges, hogy a völgynek, a völgy népének szívében éljen a közös érdek, a közös célok tudata, sőt mi több, azoknak büszkesége.

A falu népe sokkal inkább vállalkozik valamire büszkeségéből, vagy éppen dachból, mint pusztán gazdasági számításból. Könnyen hajlunk arra, hogy ezt a lélektani jelenséget maradásnak, falusi együgyűségnek tartsuk, holott ezekben a tünetekben a szellemiség jelentkezik, a lelkiesség, az eszményiség, mely valami magasabbért akar küzdeni és annak kész alárendelni anyagi érdekeit. Az ember olyan, mint a két motorral járó repülőgépe: az egyik

a gazdasági szükségletek hajtóereje, a másik az eszmény, amiért egy vagy más formában, olykor igen egyszerű és kezdetleges, talán gyermekes és ügyefogyott alakban, de minden ember küzd. A falu számára ezt a magasabbrendűséget a legjobban az fejezi ki, a legközelebb az értelméhez az hozza, amit a breton lelkész regionalismusként nevez.

Ez a regionalizmus egyet jelent a falusi élet szervezethez és emelkedéséhez. Jelenti az összefogás útját és lelki feltételeit. A falu gazdasági szervezése elkerülhetetlenül ehhez a regionalizmushoz vezet és ott, ahol a regionalizmus hagyományokból, nemzeti sajátosságokból, a történeti múltból táplálkozik, ha eleven és természetes, úgy a legfőbb hajtóereje lesz — a falu gazdasági megszervezésének. A kettő elválaszthatatlan, az egyik szüli a másikat és csak a kettő együtt jelenti az egészet.

Néhány héttel ezelőtt nagy figyelemmel kísértük a legfőbb gazdasági tanács tárgyalásait. Meglepetéssel és elismeréssel vettük tudomásul, hogy az új földművelésügyi kormány nagy lendülettel fog hozzá a mezőgazdaság megszervezéséhez. Semmi sem mutatja jobban ezt a lendületet, mint az, hogy a régi, alig egymillió tétel helyett a jövőben 1000 millió lelt állít a mezőgazdaság fejlesztésének szolgálatába. Csupán azt sajnáljuk, hogy ebben a

legfőbb tanácsban a két-száz tag mellett senki sem képviselhette a magyar falusi nép érdekeit és szükségleteit.

Ezt a munkát, mely most ekkora lendülettel és ily nagy anyagi erővel indul, nagy mértékben támogatná ez a természetes és ki-kerülhetetlen provincializmus, melyről szólótunk. Ha Franciaországban, Európa legegységesebb nemzeti államában mindjobban terjed a teremtő erők felismerése, aligha lehet elzárkózni a felismerés tanulságai elől másutt sem. Az ukránok ezekkel az erőkkel építették fel hatalmas tejszövetkezeti hálózatukat, mely ma hajórakományokban szállítja a vaját Angliába és hoz érte az állami közgazdaságnak nemes valutát, nemzetközi vásárló erőt. A feltételei ennek a gazdasági decentralizációnak itt is megvannak, csak fel kell ismerni és munkába kell állítani azokat.

Hogyan gondoskodjunk öregjeinkről?

Irássuk be őket a „Timisoarai Segélyező Egyesület” oradeai fiókjához szervezetébe. Parcul Stefan Cel Mare No. 3 szám alatti irodában. Ezen egyesület ugyanis mindazon egyéneket felveszi tagjai közé, akiket koruknál fogva más reguláris biztosító társaság fel nem vehet. A Timisoarai Segélyező Egyesület minden orvosi vizsgálat nélkül, egészen 85 éves korig nemre való tekintet nélkül veszi fel a tagokat. A tagsági járulék havonként 100.—, 200.—, vagy 300.— lelt, melyért 8000.—, 16.000.—, vagy 24.000.— lelt segély biztosítható, mely összegek csak a halotti bizonyítvány bemutatása után a szabályoknak megfelelő összegben fizetnek ki.

A Timisoarai Segélyező Egyesület a legerősebb a hasonló ilyen nemű vállalatok között. Ezidőszent több mint 12000 tagja van és rövid idő alatt többmillió lelt fizetett ki segély címén. A legutóbbi hónapban is 1.200.000 lelt kaptak az elhalt tagok hozzátartozói.

Akár beiratkozás, akár bármily tájékozódás

végzett keressük tehát fel az egyesület oradeai fiókjához irodáját (Parcul Stefan Cel Mare No. 3), ahol Sonnenwirth A. Sándor, vagy Dévald László hivatalvezetők d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 4-től 6 óráig a kívánt felvilágosítást megadják.

A vidéki érdeklődők levélben kaphatnak választ, vagy pedig a már felállított alábbi ügynökségek vezetőitől is kaphatják felvilágosításokat, illetve a beiratások ezeknél is eszközölhetők. Ügynökségek vannak a következő helyeken: Beiușon Szabó Árpád, Salontán Szathmári József (Arany u. 34), Sacuinenin Sajthi József, Marghitán Gelberger Kálmán, Tileagdon Deák Magyar Lajos, Valea lui Mihaion Praszler László, Tasnadon Keresztesi Samu, Zălaun Z. Kiss Ernő, Careni Sultész József (Gen. Mosotiu u. 21), Cehul Silvaniein Bálint József, Alesden Mandel Izsó, Tincan Veinberger Sámuel, Salardon Stern Miklós vezetése mellett. Figyelemmel legyünk és ne tévedesszük össze az Timisoarai Segélyező Egyesületet más hasonló céggel.

Barátok Irta: Mihály László

A megbarnult, vaskerű kőfal egy magasodó tércs közlemes hűvösséget sugároz és arányok terítlen a forró napsütésben, mint valami óriási bombator. Ott ült a kis caffè-bár terraszán kerek marvanyasztalán a parolgo espressóját kavartató, amely szolgálatkészen tett, eléje Domenico, a pincér.

Amint magába mélyedt és bontogatta reggeli posztját, az elégedettség és a révbajutottság eddig sohasem érzett boldog tudata fogta el. Mint ha ez a kis asztal a székek egyszerre magaslattal álló tronussá változott volna, ahonnan a győzelem megbékélésével és mindent megbocsátással nézett vissza a multjára és mindarra, ami idáig elkísérte. A székelő kisvárostól az Urbsig...

Hát te mi a jó szemed világába süllyedtél úgy be a busulásba, hékas?! Vigyázz, mert még belebolondulsz!

Az érintésre és szavakra örömmel vetette fel a fejét: Barátja állt előtte, a fiatal és hírneves festő.

Bár nemcsak honfitársak, hanem szűkebb földiek is voltak, kiáltóbb ellentétet el sem lehetett volna képzelni közöttük. A festő nem magasabb mint ő, azonban sokkal vállasabb, izmosabb, sőt mozgékonyabb is, s a kézfogásában olyan férfias erő nyilvánult meg, hogy még most is sajognak keskeny, vékony ideges ujjai, amelyek egészen bele veszték barátja markos kenyerébe. Szeme tüzes barna, sötét haja, amelybe már az őz szálas is vegyültek a munkától, és a gondoktól, dusan, gazdagon hullott nemes formájú homlokára fölé. Kiálló arccsontjai kissé mongoloid hatást keltek és ez még érdekesebbé tette itten őt.

— Ne te ne — évődött vele kedvesen a festő — Látom már, hogy rosszkor zavartalak meg.

biztos meglátta valami fájtós talian fehérsépet s arról fabrikálész verset, mi?! — ütötte tréfásan hátha, úgyhogy belefajultak csigolyái.

— Na, még ott nem tartok — hangzott a válasza nevére. — Ellenben igen jó, hogy jöttél, mert túlságosan is magamba merültem s néha pedig kell, hogy valami felrázza az embert ebből a lomhaságból.

— Felráztlak én testvér, jobban is mint szeretnéd — felelte a festő — de most másért jöttem... A reggel érkeztem meg Délolaszországból... Tyúhat, milyen fene meleg volt ott is, meg mennyi szunyog.

— De azért került a váznaadra egy-két remekmű ott a szép tengerparton?

— Szép? Eppenséggel nem csunya... De, ha a mi pisztrángos patakunkra gondolok, testvér... meg a mi hegyeinkre... Hiszen az öreg Vezuv is kismiska a mi Hargitánkhoz képest... Ilyet fessenek ezek a talian piktorok... Na, csak amondó vagyok, hogy volna-e kedved megnézni mázelmányaimat?

— De előbb megiszol egy espressót! — kérdezte a másik — és magához intette Domenicot.

— Ha megkínálsz, nem utasítom vissza — bár jobb lenne egy korty jófajta fenyővíz... Az lehűtené engem ebben a veszett melegben.

Kart-karba öltve siettek el és sodortatták magukat a „Campo dei Fiori” sűrű forgatagában. Akaratlanul is a halpiac felőli oldalra vették utjukat s a festő kellemetlen fintorgatással kapott az orrához:

— Ej haj, micsoda bűz — nézd csak azokat a fertelmes tengeri rusnyaságokat — mutatott a kigyószzerű halak, polipok, szivacs alaku tengeri állatok csigák, rákok garmadája. — Na, ehhez is gyomor kell — mi az te, csak nem eszel osztrigát?! — kiáltott fel olyan őszinte elképedéssel, hogy az addig csendes, komoly flu harásnyan felkacagott.

— De még mennyire, hogy eszem s te is, csupán két soidó darabja — mondotta — és egymásután hörpintgette ki a kagylókat, amelyeket a tömzsi kis fekete olasz fürge mozdulatú bontogatót fel késével s faceargatta reá a citromot, azután megfordulva a festő felé is kinálta aráját:

— Parancsol signor, friss osztrigát?
— Parancsol a suj, ha az meg nem esz, én ugyan nem őr — háritotta el szemmelátható undorral.

Rossz érzése olyan őszinte volt, hogy barátja karonfogta és tovább cipelte. Amint a veszelemes illatok oszladozni kezdtek, abban az arányban tért vissza a kedve.

— Ugy látom, Béla — kacagott a poéta, hogy nem lelkesedsz túlságosan az itteni konyháért. Pedig éppen meg akartalak hívni valamelyik este egy kis halvacsorára. Kirántott polip, pisztácia s egyebek...

— Pajtás — dohogott félig tréfásan, félig komolyan a festő, te, látom, egészen megveszekedsz a talianokért... Hát jó, jó, tudok mázolni, faragni, de azért te tulzásba viszed... A konyhájuk? Az az igazi jó étel a berbécstokány friss cipóval, vagy puliszkával. Egyetlenegy, amit megmegettem itt, a bárány, de tudja a manó, attól is félttem, vajjon nem-e macskát találunk elem a jófajta körítéssel? Ceuda látott annyai nyivákoló macskát, mint itt...

— Ugyan Béla, hogy beszélhetsz így?! — nézett reá barátja megrovóan, mire a festő a is hallgatott.

Fenn a palazzóbeli hűvös művészszozában, amelynek vastag kőfalai és behuzott spalettái ki-rekesztették a kiuti rekkenő meleget, a festő egy faládikából barna kenyeret, érett, jó dióbélű szalonnát, egy jókora darab székeltyurót kotorászott elő s egy kis hasas üveg is előkerült...

Az osztrigát kedvelő poéta úgy nézett az elő-

A szovjet lovasság főfelügyelő tábornagya kegyvesztett lett

Feleségét tíz más asszonnal együtt kivégezték

Varsóból jelentik: Budjenni tábornagy, a szovjet lovasság főfelügyelője kegyvesztett lett és felfüggesztették. Helyébe Tjulenev tábornokot nevezték ki. Budjenni feleségét tíz más asszonnal együtt egy hét előtt kivégezték. Hogy miért, az titok. Valószínűleg hasonló esetre éri rövidesen magát Budjennit is, aki egyébként nemrég még tagja volt annak a haditörvényszéknek, mely halálra ítélte Tuchacsevszkyt.

Ujságvita Románia népszaporodásáról

A „Cuvântul” úgy számítja, hogy ötven év múlva Románia lesz Európa második legnépesebb állama.

Bucuresti. Saját tud. A Cuvântul pénteki száma „A második európai nemzet” címmel kiszámítja, hogy miután a nyugati nagy országok népessége a statisztikai kimutatások szerint állandóan fogyóban van, a romániai születési arányszám viszont majdnem az ország egész területén kielégítő, 50 év múlva — ha Romániának sikerül megfelelő csecsemővédő intézkedéseket fogantatásait — a román nemzet lesz a második, legnagyobb nemzet Európában.

A Cuvântul számítása szerint Franciaországnak és Angliának alig lesz több 12 és 15 millió lakosánál, Olaszországnak 30—40 millió lakosa lesz, Németországnak 70—80 millió, mert egyelőre még jól áll népszaporodás dolgában, Romániának pedig 55—60 millió lakosa lesz.

Az Unversul mai száma komolyan foglalkozik a kérdéssel és megállapítja, hogy a számítás nem egészen pontos, mert Románia lakossága négy évenként szaporodik egy millióval s különben is egyes vidékeken a népesség szaporodásának arányszáma nem jogosít ilyen reményekre.

került hazaira, mint valami kincse.

— Távollétemben jött tegnap — válaszolta kérdését kitalálva a festő — egy kollégám járt otthon, s úgy hozta... Hát ne essék jól az embernek? Látom, már te is úgy falod, mintha sohasem ettél volna — nézett a poétára, aki szinte áhitattal vágott le egy darabocskát a kenyérből és szallanából és úgy ette, mintha nem is a római palazzóban, hanem otthon egy kis kapu előtti padkán falatozott volna.

Koccintottak... Egy ládából előkerültek a képek is, amelyeket a déliolasz tengerparton festett a barátja. Erősen hajlott a pesszimizmusra, színe sötét, erősen árnyékolódott, munkás emberek, törődött anyókák, oregok, székely házikók kerültek ki általában eseteje alól, mert az otthon ihlete Rómáig is elkísérte... Ezek a képek, ezek a mostaniak azonban változást mutattak. Kacagó, ujjongó színek, tenger, napfény s az izmos, háót emelő halászok szája is szinte dalra zendül és az a kis szamaras kordé, amely ott baktat a hegyoldalon a madárgépekhez hasonló házikók mellett, úgy tűnt fel, mintha nem is kocogna, hanem könnyen, játékosan, szinte a levegőbe emelkednék. Minden képét ez a könnyed és felemelő boldog derű hatotta át. Mintha a régi, nehézkésnek tetsző és az élet súlyos mélységeit megrögzítő eseteje szárnyakat kapott volna...

Megvillanó észrevételét nem mondta ki, csak két hét múlva döbönt reá ennek igazságra. Barátjával, a festővel találkozott... Ott ödöngött végig az egyik, Tevere partjáról bekanyarodó utcácskában, időnként le-lehajolt, majd az eget nézte.

— Mj történet veled, testvér, csak nem vagy beteg?

— Annál rosszabb. Utazom. Haza kell mennem — tördelte a szavakat és tekintete megint az ég felé fordult. — Itt kell hagynom ezt a gyönyörű kétséget, ezt a kacagó derűt, ezt a... ezt a... eh, meg sem tudod érteni! — többet már nem is mondott, de a szemé, amely huncutkodó csúfolkodással tágult reá eddig mindenre, most teli volt könnyel...

A király kinevezte a Legfőbb Gazdasági Tanácsot

Argetoianu az elnök. — A tagok között a német nemzetiségű mezőgazdák képviselője is helyet kapott

Bucuresti. Saját tud. A király aláírta pénteken azt a dekrétumot, amely Constantin Argetoianut, a koronatanács tagját nevezi ki a legfőbb gazdasági tanács elnökévé. A tanács tagjai a következők lettek: Garoflid, a Bortermelő Szövetség elnöke, Constantin Anghelescu, a Banca Urbana vezérigazgatója, Gigurta, a Mica Társaság igazgatója, Bujoiu, ugyancsak igazgató a Micanál, Victor Slavescu, az Ugir vezérigazgatója, Eugen Savu, a Banca Natio-

nala delegált adminisztrátora, Constantin Osiceanu, a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének elnöke, Constantin Sescioreanu, a Mezőgazdasági Kamarák Szövetségének elnöke, Adrian Otoiu, a Banca Nationala delegált adminisztrátora, Ion Valuta, a chisinaui Kereskedelmi Kamara elnöke, Fritz Coruierth, a Mezőgazdasági Szindikátusok Szövetségének tagja és Ion Fluera, aki tudvalevően a Romániai Munkakonfederáció elnöke.

Románia és a nemzeti Spanyolország kölcsönösen gazdasági ügyvivőket küldenek egymáshoz

Bucuresti. Saját tud. Az angol elhatározást követve, a Balkánszövetség államai még a legutóbbi hónapban Ankarában tartott értekezletükön elhatározták, hogy felveszik Franco kormányával az érintkezést, spanyolországi gazdasági érdekeik megvédése céljából.

E határozat értelmében Petrescu-Comnen külügyminiszter diplomáciai jegyzéket váltott Prat Y Soutzo meghatalmazott spanyol miniszterrel, Franco tábornok kiküldöttjével, a román kormány és Franco tábornok kormánya

közötti kapcsolatok felvételének módzatairól. Mindkét kormány különleges megbízottakat küld ki, akiknek a címe főügyvivő lesz.

A NEMZETGAZDASÁGI MINISZTER LONDONBA UTAZIK

Bucuresti. Saját tud. Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter a jövő hónap végén Londonba utazik, ahová angol pénzügyi és bankörök hívták meg.

ÚJ RENDELET-TÖRVÉNY A VOLT SZÁSZ-EGYETEM VAGYONA FELOSZTÁSÁIRÓL

Bucuresti. Saját tud. Tudvalevőleg az elmúlt év márciusában törvénybe hozták az ugynevezett szász-egyetem, az ardeali szászok magyar időkbeli való közművelődési önkormányzata vagyonának felosztásáról. Az egyik részt a törvény értelmében a szász püspökség kezeli, a másik rész kezelésére új román kulturintézmény létesült, Mihai Viteazul-alap néven.

Az ortodox egyház körében azonban nehézményezték ezt a megoldást és azért ezt később módosították is a Mihai Viteazul kulturalap megszüntetésével. Most ezt a módosítást rendeltörvény egészíti ki, amely szerint a felosztott szász egyetem román részének a kezelésével a sibiui ortodox érsekséget bízzák meg, amely ezt az ügykezelést törvényes szerveivel, a törvényes előírások és az ortodox egyház szervezetéről szóló szabályzatok értelmében fogja végezni.

„ARTA“ bútorüzlet

Oradea, Strada Cosbuc,
Palace szálloda mellett.

Polgári butorai megbízhatók és hihetetlen
olcsók. Luxus butorai műértőknek is látványosság.

„... Csak 15 millió volt a tiszta haszon...“

Oradeai szerzők nagy írói sikere. — Románia, Magyarország, Csehszlovákia és az Egyesült Államok városaiban játszották, most pedig filmesítik a „Jairus leánya“ c. bibliai drámát

Oradea, április hó. 1924-ben indult el Oradeáról csendes hódító útjára Mellau István pápai kamarás és Losonczy Gábor városi számvevő öt felvonásos bibliai drámája, a „Jairus leánya“. Csendes volt ez a hódító út, nem kísért az útját sem a reklám, sem a szerzők feltűnést hajhászó törekvése. Ki is várhatta volna, hogy a kis vidéki város műkedvelő előadására nagyobb figyelmet fordítson a közvélemény. Az első csendes sikerek színhelyei az oradeai városok voltak. Marghita után Oradea, majd, Făgăras, Satumare, Carci és Tinca műkedvelői terjesztik a darabot és ismertetik meg a közönséggel.

1926-ban már Magyarországon is játszották a darabot. Akkoriban ott még millióval mérték a koronákat. Mosolyognunk kell egy akkori levél jelentésén, amely szomorkodva állapítja meg, hogy csak 15 millió volt a bevétel! Magyarországon Debrecen után majd minden városban játszották a darabot és mindenütt a legteljesebb fogadtatásra talált. Debrecenben így írtak a darabról és a szerzőkről az előadás után: „Mellau István és Losonczy Gábor modern misztérium-drámája az új és eszközeiben, feldolgozásában értékes irodalmi megújodásnak a megnyilatkozása... A szerzők nagytehetségű drámaírók. A

szerzők a Szentírásból vett jelenetekben Káldy György ősi nyelvezetével lépnek a színpadra...“

ORADEATÓL NEWYORKIG...

A darab Magyarországról Szlovénkóba is eljutott. Itt szlovák nyelvre fordították és azóta is sok helyen és mindenütt a legnagyobb sikerrel játszották. A beszámoló levelek „soha nem tapasztalt lelkesedéssel“, „teljes sikerről“ számolnak be. Hogy mégis alig vettünk róla tudomást, az csak a szerzők szerénységén mulott, akik tehetségüket és tudásukat névtelen önzetlenséggel állították a köz szolgálatába.

New-Yorkot azonban mégsem lehetett már elhallgatni. A hatalmas amerikai metropolisban néhány évvel ezelőtt az egyik legnagyobb színpadon többzernyi magyar és amerikai előtt magyar nyelven adták elő „Jairus leányát“. New-York után sorba járta az amerikai városokat és mindenütt nagy sikert aratott. Akkortájt néhány újságcikk „felfedezte“ a két szerzőt, azonban tovább nem jutottak. Nem „fedezték fel“ magát a darabot. Ugy látszik, előbb közönséget kell teremteni, nevelni a bibliai tárgyú drámákhoz, a modern misztérium-drámához.

Ebben a tekintetben biztató jel az utóbbi évek néhány vallásos tárgyú modern drámájá-

* Aki egész nap ott görnyed az íróasztal mellett, igyék reggelenként felkeléskor egy kis pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert az a bélműködést szabályozza, a gyomor-emésztést előmozdítja, a vérkeringést élénkíti és a munkaképességet fokozza. Kérdezze meg orvosát.

nak nagy sikere. E. Lavery Az Ur katonával élénk emlékezetében van a közönségnek és újabb hasonló tárgyú drámájáról is hasonlóan beszélnek.

FILMRE VESZIK A DARABOT...

Az ideai budapesti Eucharisztikus Kongresszus programjait között szerepel vallásos tárgyú filmek készítése is. Egy ilyen tárgyú film már elkészült.

Csak véletlenül tudtuk meg, hogy „Jairus leánya“ szerzőivel komolyan tárgyalnak a darab filmesítéséről és a tárgyalások már befejezés előtt állanak. Mellau István és Losonczy Gábor bibliai drámája lesz tehát az Eucharisztikus Kongresszus második vallásos tárgyú filmje.

A két oradeai szerző darabja tehát olyan csendes diadalutat járt meg és olyan állomáshoz jutott, amely már hírnévre tett szerző számára is a legkomolyabb sikert jelenti. Annyi bizonyos, hogy a legtehetségesebb szerzőnek is szüksége van arra a lendületre, amit a közönség és a közvélemény érdeklődése jelent. Szerzőink nem sokat kaptak ebből a támogatásból. Kitaró munka és a céltudat biztonsága jellemzi pályafutásukat. Ezt bizonyítja új darabjuk, az Ur Jézus szenvedés történetének új, drámai feldolgozása.

„ORKÁN AZ ISTENEMBER KÖRÜL“

Ez Mellau István és Losonczy Gábor új bibliai drámájának a címe. Orkán, az emberi szenvedélyek, bűnök, a római birodalom politikájának és az akkori zsidó világ züllettségének az orkánya, amely Krisztust keresztthalálra ítélte, amely még a keresztifán sem tudta megkímélni az Istenembert.

Nem tudjuk, hogy rossz vagy jó jelek tekintésük azt a tényt, hogy a szerzők ismét Oradeán mutatkoznak be először új darabjukkal, amely a nyert értesülések szerint nem lehet gyengébb az elsőnél. Rossz jelek lehetnek tekinteni annyiból, hogy az „Orkán az Istenember körül“ virágvasárnap bemutatója Oradeán ismét a közönség közömbösségével találkozhat. Ez azonban nem változtat a dolgon és a darab jóságán, mert ismét elindulhat ez a darab is egy olyan diadalutára, mint a „Jairus leánya“. Es ez lenne a jó jel.

Annyi bizonyos, hogy a virágvasárnap bemutatás Oradeán nagy érdeklődés előzi meg. Valószínűleg tartható, hogy a közönség felhasználja ezt az alkalmat a két tehetséges szerző méltó ünneplésére is.

P. L.

Április hó tizedikétől különleges információs szolgálatot létesít a telefontársaság az előfizetők részére

Az információs-szolgálat „03“ tárcsázása után jelentkezik

Amint jelentettük, az új automata-telefonközpont megkezdte működését. A régi, kézi-központos számok automatizálása lázas tempóban folyik. Naponta 80—100 előfizető számát kapcsolják át az automata-központba és április 20-ra, az automata-központ ünnepélyes felavatása napjára, az összes oradeai telefonelőfizetők csakis automata-telefonon beszélhetnek.

Eddig kb. 400 számot kapcsoltak be az utomata-központba, és pedig 1000—1400 számot. Ezen számok egymásközötti automata-beszélgését nagyban akadályozza az a körülmény, hogy az új telefonkönyv még nem jelent meg és a egyes előfizetők az új automata-számokat még nem ismerik.

Ezen akadály kiküszöbölésére és a már automatizált előfizetők egymásközötti automata-beszélgésének megkönnyítésére a telefontársaság egy különleges

információs szolgálatot létesített, amely a „03“ tárcsázása után jelentkezik és mindenben az előfizetők rendelkezésére áll.

Ha tehát egy előfizető automata-telefonon

akar felhívni egy olyan másik előfizetőt, aki a régi, kézi központhoz is be van kapcsolva, tárcsázza a „03“-at, amelynek útján megkaphatja az illető előfizető automata-számát. Ezen különleges információs szolgálat április hó 10-től működik, naponta reggel 7 órától este 10 óráig.

Közöljük még, hogy azon a napon, amikor egy előfizetőt az automata-központba bekapcsolnak, egy oktató jelenik meg az illető előfizetőnél, aki az automata-telefon használatára és kezelésére vonatkozó összes felvilágosításokat megadja.

Gyönyörködni fog

lakásában ha

függönyeit — ágyterítőit

az ünnepekre kitisztíttatja

MOKOS kelmefestő és vegytisztító cégnél

Olcsó árért kifogástalan munka

Str. Take Ionescu 13. Tel. 13. Fiók Str. Avram Iancu 2. Aut. tel. 12—13.

Az Ügyvédszövetség újból határoz a nyelvi vizsgák kérdésében

Bucuresti. Saját tud. A sábiai német ügyvédek, mint most már a román sajtó is értesül, elhatározták, hogy nem állanak nyelvvizsgára. Ugyanígy határoztak, — mint már közöltük — a bucaresti összes kisebbségi ügyvédek, a cluji kisebbségi ügyvédek és más kamarák kisebbségi ügyvédjei is. Az ügyvédszövetség egyébként szombati értekezletén újból foglalkozik a kérdéssel.

Chamberlain miniszterelnök és Halifax külügyminiszter beszéltek az angol néphez

Mi az útja a béke fenntartásának? — Anglia csak Franciaországot és Belgiumot segíti fegyveresen

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök Birminghamban tartott beszédében a külpolitikai helyzettel foglalkozott.

— Szerződéseink — mondotta — Franciaország, vagy Belgium megsegítésére köteleztek bennünket, ha ezeket az országokat véletlen támadás érné, de nem vállalunk hasonló kötelezettséget távolabb fekvő, más államok javára, ahol létérdekeink nincsenek hasonló mértékben érintve. Ezek az államok olyan körülmények között bonyolódhatnak háboruba, hogy azok irányítására nem lehet befolyásunk. Fenn kell tartanunk azt a jogunkat, hogy magunk döntünk el, szükségesnek tartjuk-e a beavatkozást a háboruba. Ostoba és veszedelmes az a politika, mely két ellentétes táborra bontaná Európát. Talán nem szeretjük a diktatúrákat, de együtt kell velük élnünk és józan ész azt követeli, hogy barátságos viszonyt tartsunk fenn minden országgal, mely hajlandó velünk barátkozni. Politikánk célja a béke fenntartása és ez a következő két elgondoláson alapul: 1. Ha megfelelő tartós békét akarunk biztosítani, meg kell állapítani és ki kell küszöbölni a háboru okait. Evégett ki kell kutatnunk a nehézségeket, a veszélyes pontokat és a béke megzavarásának valószínű okait és meg kell keresnünk az orvosszereket. 2. A fölfegyverzett világban nekünk is úgy kell fegyverkezünk, hogy senkinek se legyen kedve bennünket megtámadni, sőt mindenki tisztelettel hallgasson ránk, ha a béke érdekében emelünk szót.

— Ami Ausztria bekebelezését illeti, nem akarunk beavatkozni olyan eseménybe, amelynél két állam egymással sorsközösségbe akar lépni,

de bizonyos módszerek, amelyeket ennél az egyesülésnél alkalmaztak, visszatérőek voltak

az angol kormányánál és mélységesen megrendítették a közvéleményt.

EDEN FONTOS POLITIKAI MEGBIZAST KAP. BIZALOM A SPANYOL NÉP UJRA ÉPÜLŐ ÉLETÉBEN.

Lord Halifax külügyminiszter Bristolban mondott beszédet. Beszédét azzal kezdte, hogy Edent legközelebb fontos politikai állásra nevezik ki, amelyben az ország javára hasznosíthatja kiváló képességeit. Hangzottatta, hogy az angol kormánynak a békének és józan észnek szilárd alanjára kell felépítenie politikáját. A Népszövetség az emberiség békesóvárgásának megtestesítője. Azt az eszmét, amelyen a Népszövetség alapszik, többé nem lehet kitorolni az emberiség tudatából. De

a Népszövetség ma még nem az, aminek tervezték. Az egyetemes biztonság Né-

metország ellen irányuló megszervezése azzal a következménnyel járt volna, hogy örökre lehetetlenné vált volna a kilépett hatalmak visszatérése és Európa végleg két ellenséges táborra szakadt volna.

Lord Halifax ezután az Olaszországgal folytatott tárgyalásokról beszélt.

— Sikerült megjavítanunk viszonyunkat Olaszországgal — mondotta — és ennek hatása érezhető lesz a Földközi tenger egész környékén. Erőfeszítéseink az Olaszországgal való megegyezésre sok időt vettek igénybe. Ennek okai a Spanyolország felett lebegő sötét felhők voltak. Semlegességünknek köszönhető, hogy a spanyol polgárháboru nem fejlődött általános európai zűrzavarrá. Reméljük, hogy a polgárháboru befejezése után a spanyol nép eltemeti az ellentéteket és közös erőfeszítésekkel építi újra hazáját. Az angol kormány nem akarja, hogy kezén spanyol vér száradjon. A békés újjáépítésben azonban Anglia segítségére lesz Spanyolországnak.

AZ ANGOL-OLASZ MEGEGYEZÉS ALÁÍRASA.

Londonból jelentik: A „Central News“ római jelentése szerint Ciano olasz külügyminiszter rövidesen Londonba utazik az olasz-angol egyezmény aláírására, majd Varsóba, Bucurestibe, Ankarába, Athénbe és Budapestre utazik.

Az észak-katalonai völgyzáró gát felrobbantása fenyegette a spanyol nemzeteket

Tremp és környéke elfoglalásával elhárították a veszedelmet. — Barcelonában nincs világítás és kenyér

Salamanca-ból jelentik: Mint jelentettük, a nemzeti spanyol csapatok pénteken elfoglalták az észak-katalonai Trempet és környékét. A francia Havas iroda most azt jelenti, hogy a nemzetiek Tremp elfoglalásával igen nagy veszélytől szabadultak meg. Tremp közelében vannak ugyanis Katalonia hatalmas vízművei és a köztársaságiak végső védekezésül e vízművek gátjait felrobbantására készültek. Ha ez

sikerül, akkor százmillió köbméter víz szakadt volna a Noguerra völgyében levő nemzeti állásokra. A hatalmas víztömeg a hadállásokat elsodorja s így elzárta volna az utánpótlás lehetőségét és elvágtá volna az összeköttetést a Lerida előtt barcoló nemzeti csapatokkal.

A „Paris Soir“ szerint Barcelonában szünetel a villanyáramszolgáltatás. Az élelmiszer adagokat újra szűkebbre szabták.

Tíz feledhetetlen nap a szépséges Olaszországban

Ki tart velünk? Indulás május 28-án, visszaérkezés június 7-én. Utiköltség csak 5200 lei.

1938. május 10-ig

Jelentkezés utazási osztályunknál május 10-ig.

A gyermek leckéztet...

*

Be kell mutatnom kislányomat, Ibt, nem azért, hogy idő előtt mindenáron szerepeltessék, hanem mert különleges helyzeténél fogva a magyar gyermektársadalom olyan képviselője ő, akivel aránylag igen nagy s a mai korra és életviszonyokra jellemző események történnek.

Négy és fél éves alig mult el Ibi s már szinte egy éve komoly munkatársam nekem. A telefonhívásra már nagyon régen önállóan jelenkezik s ha valamilyen ok miatt senki más nem tud hirtelen a készülékhez sietni, ő egy hivatalos titkárnő komolyságával és alaposdával tart észben és közöl velem öt-hat üzenetet is, hivatalos és magánjellegűeket egyaránt. Néha, igaz, zavarba hoz egy kicsit túlszinte vagy szószátyár bemondásaival. Pontosán elárulja például családi titkaimat, megmondja, hogy pillanatnyilag milyen okból nem tudok a telefonhoz jönni s egyszer, mikor egy magyarpartii képviselő akart valami fontosat közölni velem, Ibi sajnálatlalt mondta a kagylóba:

— Bizony nincs itthon édesapám, még mosogatóskor elment hazulról.

Amiből mindenesetre annyit megtudott a magyarpartii képviselő, hogy kora délután óta nem vagyok itthon.

De a cikkírásnál is régóta segítségemre van. És pedig nemcsak azzal, hogy ölembe vagy a nyakamba ülve segít összpontosítani a gondolataimat, hanem a gépelés műveletét is parkodik megkönnyíteni számomra. A nevet már több mint egy fél éve hibátlanul le tudja kopogtatni s régebben, ha cikkírásnál az ölembe ült, csupán az volt a kívánsága, hogy mindig szóljak neki, valahányszor a „Jö” betű sora kerül, mert azt mindig ő akarja leütni. Persze, nehéz előre tudni, jelezni és aztán kivételre átengedni minden „Jö” betűt, sőt sűrűn megeseit, hogy ígéremmel ellenkezően magam ütöttem le gépiesen és önkénytelenül s ilyenkor mindig megvolt a bögés. Szerencsére most már az összes betűket ismeri és le tudja kopogtatni az írógépen s azt mégsem kívánhatja, hogy minden betű leütésére, az egész cikk megírására kizárólagos jogot szerezzen.

*

De, hogy kevésbé szakmai oldaláról is bemutassam, el kell mesélnem a következő esetet.

Mostanában gyakran utaztam Clujra, ahol Ibinek egy kilenc éves unokatestvére van. Gofinák hívják becéző nevével. A fiúcska minden alkalommal küldött általam levélkét és apró ajándékokat bucaresti kishugának s ezek a küldemények oly nagy örömet szereztek, akkora eseményszámra mentek mindig, hogy elhomályosították az Ibi szemében az én hazaérkezésem jelentőségét.

Természetesen viszonzni is kellett minden alkalommal ezeket a küldeményeket. A válaszlével írása nem volt soha gond Ibinek: egyszerűen kiadta a parancsot:

— Édesapa, most ül az írógépedhez és írd amit diktálok.

Az ajándékok kiválogatása azonban már rendszerint nagy fejtörést okozott neki. Legutóbb, mikor Clujra készültem, éppenséggel nem tudta elhatározni, hogy milyen kedves apróságot küldjön. Huszszor is kiborította a szoba közepére a lomos ládáját, amiben gyufa-skatulyától vaspiculáig minden elképzelhető érték állandóan található; ötpercenként végig vizsgálta játékos polcát, ahol négy angyaljárás egész rakományai zsufolódnak; tandócsot kért az egész szomszédságtól, még a sarki görög szatósztól is, hogy mit érjen legyen, de nem tudott a clujji unokatestvér személyéhez és leleményes kedveskedéséhez méltó ajándéktárgyban megállapodni.

Végre több órai töprengés után mégis arra az elhatározásra jutott, hogy nagyon elszaporított állatfigurái közül fog egy kicsit, fából faragott drótszörűt és egy hasonló méretű kölcscsköt küldeni. Tapsolt az ötletnek! No, a két kutyus olyan örömet fog szerezni Clujban, hogy viszonzásul most már bizonyára elküldi Gofinát a nikkal karkötőt, amit oly régen ígér.

De estefelé, ahogy közeledett az elutazás ideje és már csomagolni kellett volna a két kutyust, fájni kezdett Ibinek, hogy meg kell válnia tőlük. Szomorúan néfergett egy darabig a házban, de bánatának okára csak abból lehetett következtetni, hogy mindenféle kifogásokkal halogatta a kedves, feketére festett kis drótszörű és a nyugodt bölcseséggel ülő barna tacskó átadását. De aztán, mikor édesanyja gyónusítani kezdte, hogy sajnálja unokatestvérétől a két figurát, sőt a zsugoriság, a rossz szívűség és a csúf, fekete önzés vádjával illeték — rövid, megfeszített töprengés után az asztal szélére helyezte a kutyusokat és megkérdezte tőlük:

— Akartok-e Clujra menni?

Mire a drótszörű az Ibi elváltotatott hangján azt felelte:

— En akarok, de nem bírom az utat.

A tacskó pedig ezt:

— En bírom az utat, de nem akarok.

És itthon is maradt mind a két kutyus. A clujji unokatestvérenek meg kellett elégednie ez alkalommal egy ezüstpapírba vont csokoládépatkóval, amelyet Ibi aznap kapott ajándékba egy komor agglégény szomszédunktól, aki húsz év óta mostanában nevetett először, mikor Ibi megállította az udvaron és kijelentette neki, hogy ideje volna már megborotválkozni...

*

Sok híve, tisztelője van a kislányomnak román és magyar ajkú ismerőseink, barátaink között egyaránt. És mégis, máris nagyon küzdelmes és sok szomorúsággal teljes az élete. Egyedül, testvértelenül játszik egész nap az udvaron és fájó szívvel figyel a kerítés vasrácsán át a környék gyermekeinek hangos, utcai hancúrozását, amelybe neki nem szabad belevágyulnia. Mináddel jó barátságban van pedig. A jó Eg tudja honnan. Névszerint kiáltja Vasilcát, Getát, Benut, Sergiut, Harryt s még néhány kicsi fickót és lánykát, akik szívesen el is lepnék hívdására az udvart és felvernék lármájukkal a házat, márcsak az Ibi babái, labdái, edényei és egyéb játékaik kedvéért is, de a háziasszony, aki a nagyvárosi bérházak tulajdonosainak rettentő szigorával örökösdi vagyondnak épsége és háztájának esendje fölött, a legkisebb bemelegkedési kísérletre is, félelmetes ráncokba redőzött homlokával jelenik meg az egyik emeleti ablakban és kitessékeli az alkalmatlan vendéget.

Ibi ilyenkor egyedül marad a liliputi sütőkemencével, a kiskocsival, az apró kuglival s más társas szórakozásra előkészített játékaival és zokogva panasolja nekünk, hogy megint elkergették a vendégeit, pedig vannak közöttük jó és rendes gyerekek is, igazán, olyan jók és rendesek, hogy semmi baj se lenne velük...

— En játszóársakat akarok! — tör ki kétségbeesetten. — Hozzatok játszóársakat nekem!

Igyekszünk meggyőzni őt, hogy ezt nehéz ám ilyen nagy városban megoldani, mert messze, majdnem háromnegyed órai villanyosozásnyira laknak tőlünk azok az ismerős családok, akiknek gyermekeik vannak.

— Akkor, — toppant a lábával Ibi, — ha nem tudok játszóársat szerezni nekem, akkor én testvért akarok!... Igen, nekem testvér kell! Testvér! Testvér!

Erre mi, szülők, önváddal szemünkben, megrendülten tekintünk össze és keresünk-kutatunk a környék gyermekei között, kit lehetne mégis játszóársnak befogadni, akinek aztán felmondás terhe alatt harcolnánk ki a

Feleségem hosszú évek óta yomor és epebántalimban szenved...

Tafrov Nicolae, Vinga közeéghől írta a következőket:

„Feleségem, ki hosszú évek óta gyomor- és bélbántalimban szenved, egy üveg Gastro D. elhasznála után olyan javulást mutat, hogy az egész községhben feltűnést keltett ez a világhírű gyógyszer, szíveskedjenek még egy üveget küldeni!”

A világhírű amerikai Gastro D. azért olyan népszerű és nélkülözhetetlen minden családban, mert 10-15 éves krónikus gyomor-, epe-, vese-, bél- és májbajokat, ideges makacs fejfáásokat rövid kura után (3-4 üveg) meggyógyít. Orvosok is ajánlják.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvet mellett Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti Calea Victoriei 124.

háziasszonytól a vendégjogot. S a napokban már kezdtek eredményre is vezetni a diplomáciai tárgyalások, de ekkor újabb esemény zavarta meg a kislányom lelkinyugalmit.

Kitavasodott, rendbehozták az udvart és a fagyalsövénnyel elkerített virágos kert, amely azelőtt, ha nem is jogilag elismerten, de legalább tényleg szintén az ő birodalmához, szabad játszóteréhez tartozott. S megtörtént az a szörnyű eset, hogy Ibinek egy óvatlan délelőtti percben két gyermeket is sikerült becsalni a szemben levő udvarról, akikkel aztán boldogan, önfeledten futkosott a virággyak között, a virágzó meggyfa körül.

Rettentő volt, ami erre bekövetkezett. A háziasszony haragtól szikrázó szemmel robbant le a lépcsőn és vészöseprűvel kergette ki a gyermekeket az udvarról, Ibinek pedig megtiltotta, hogy a virágos kertbe betegye a lábát.

Mindnyájan nagyon szívünkre vettük az esetet és már a költőzködés gondolatával kezdünk foglalkozni. Ibi vigasztalhatatlan volt. Egy falat se ment le aznap délelben a torkán. S ebéd után, midőn a délutáni alvás idejének népelessége, esendje és fokozott fegyelmé szokott uralkodnia az udvaron, kísért szemmel ödöngött a fagyalsövénnyen innen, sóvárgón tekintve a fagyalsövénnyen túlra, mintha a paradicsom lett volna az, amelyből kitiltották.

Senki se volt az udvaron, csak ő. Néha feltűnt dolgozószobám függönyén át a baszk-sapkája, mint egy nagy kék virág... Kis idő múlva a háziasszony öreg édesanyjának ósz lejtét láttam elhúzódni az ablakom alatt, aki ilyenkor, kora délután, szereti körülfogyni az udvart s felülvizsgálni, nem vétett-e valaki a házirend ellen.

Egyszerre csak szaladó kis léptek dohogtak végig a porondon s a következő percben az Ibi parányi ökle verte előszobám ajtaját:

— Édesapám, — léhegte, — gyere gyorsan!... A házi néni mamája összeesett!

Kisiettem. A hetvenhat éves öregasszony ájultan feküdt az udvar egy sarkában, egy épületkiszögélés mögött, bokrok takarásában, ahová a ház egy ablakából se lehet ellátni.

Felemeltem és becipeltem a szobájába, hol rövid idő múlva magához tért.

— Elszédültem, — nyögte. — Estig ott felelhettem volna. Ott is halhattam volna...

Pillanatok alatt köztudomásúvá vált az egész házban, hogy Ibi, a kis üldözött, mekkora szolgálatot tett üldözöinek. Jött a háziasszony is, halálsápadtan az ijedségtől. Szesszel dörzsölte le édesanyja homlokát, aztán forrón az ölébe kapta Ibit.

És beismerte, hogy a gyermek súlyos lelkében részesítette őt.

JÁVOR BELA.

Máris küldje be tavasi kabátját, ruháját tisztítani, vagy festeni

„COLOREX“ Végh festődébe

Piața Regina Maria 2. — Str. Crinaului 5. — Bulevardul Ferdinand 61. Telefon 2-17. Telefon 108.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.

Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekkszámlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: **Dr Sulyok István**

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Még erős észak-északnyugati szél, változó felhőzet, több helyen záporosó, a heggyeken záporosó havazás, a hőmérséklet csökken.

IGEN FONTOS KÉRELEM AZ ÖSSZES PLÉBÁNOS URAKHOZ AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS ÜGYÉBEN. A budapesti Eucharisztikus Világkongresszus romániai szervező központjai külön is tisztelettel felhívják a plébános urak szives figyelmét a „Bulletin de inscriere” helyes kiállítási módjára. Nevezetesen: a 6-ik rovatban (No. legitimitatei de identitate) okvetlenül fel kell tüntetni a személyazonosság igazolvány mineműségét (certificat de nationalitate? carnet de identitate? carnet CFR? bulletin de inscriere? livret militar? livret de industrie? pasaport valabil sau expirat? permis de conducere?), a kiállító hatóságot (hellyel együtt), továbbá az igazolvány számát és a kiállítás időpontját. Ezek az adatok okvetlenül szükségesek a kollektív utlevél szempontjából.

UJABB NYOLCEZER SZTRÁJKOLÓ A FRANCIA FÉMPARBAN. A francia fémpari sztrájkhoz pénteken újabb nyolcezer munkás csatlakozott. Megállt a munka az egyik nagy gépkocsigyárban és a St. Denis fémüzemekben is. Azokban a gyárakban, ahol még dolgoznak a munkások, egyre fenyegetőbbnek lépnek fel a munkaadókkal szemben.

Gyermekek

Önként kérnek hashajtót, ha már egyszer Darmolt kaptak. A Darmol kitűnő ízű és nem okoz fájdalmat. Ezért szeretik a gyermekek.

DARMOL

Darmol patikában, drogériában 4.- és 35.- L

Zürichi zárlat. Párizs 13.42, London 21.64 fél, Newyork 436 egynyelcad, Brüsszel 73.42 fél, Milánó 22.95, Amszterdam 241.50, Berlin 175.05, Bécs — schilling 59, Prága 15.20, Varsó 82, Belgrád 10, Bucuresti 325.

XENI VOLT MINISZTER A VACARESTI FOGHÁZBÓL GYÓGYINTÉZETBE KERÉZKEDIK. Bucuresti. Saját tud. A letartóztatásban lévő Xeni volt miniszter pénteken kérvényt nyújtott be az ügyészségnek, amelyben régi vesebajára és cukorbetegségére tekintettel, gyógyintézetbe való internálását kéri. Az ügyészség elrendelte, hogy orvosi vizsgálatnak vessék alá a volt minisztert.

Kedvezményes áru gyógyszer és orvosi kezelés a nyugdíjasoknak. Az oradeai Nyugdíjas Közalalmazottak Segítő Egyesülete vezetőségének közbenjárására a Gyógyszerész Kamara engedélyezése alapján valamennyi gyógyszerár a receptek után készült gyógyszerek árából 20 százalékos, specialitások után 5 százalékos kedvezményt nyújt az egyesület tagjai és azok családja részére. — Ugyancsak ezek orvosi kezelésben is részesülhetnek igen kedvezményes díjazás mellett. Az igénybevitelhez szükséges utalványt, valamint a felvilágosításokat az Egyesület helyiségében — Katolikus Kör fez. 10 — délelőtt 10-12-ig a titkár adja meg.

Adomány. Horváth Ferencné részére kiadóhivatalunkhoz Szent Antal tiszteletére 400 lei adomány érkezett. Az adományt rendeltetési helyére juttatjuk.

Cluj város új alpolgármestere. Cluj Sajtó tud. Calinescu belügyminiszter Cluj város alpolgármesterévé Pacala nyugalmazott tábornokot nevezte ki. Az új polgármester tegnap délelőtt tette le az esküt ünnepélyes körülmények között Enescu ezredes, prefektus kezébe.

Dr Gáldi László egyetemi magántanár lett. Budapestről jelentik: Dr Gáldi László, az aradi származású fiatal tanár a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem magántanára lett. Az alig 28 esztendő fiatal ember hatalmas munkateljesítményének elismerését jelenti ez a határkő. Gáldi László dr munkássága rendkívül sokoldalú: költő és műfordító, esztétikus és nyelvész egy személyben. A magántanári egyetemi fokozatot a román nyelvek terén végzett jelentős munkásságával érte el. Ilyen cikkei és tanulmányai Párizs, Róma, Berlin, Bucuresti és Budapest tudományos folyóirataiban tömegestől láttak napvilágot. Legújabbban a cernauti Buletinul-ban írja gyönyörű Eminescu tanulmányait s most van befejezés előtt „A görög hatás a fanarióta korabeli román nyelvben” című nagy munkája. Ez a sokoldalú munkásság természetesen rengeteg ismeretet s legalább nyolc nyelv szinte tökéletes tudását feltételezi. — Bennünket különösképpen megörvendeztet dr Gáldi László egyetemi magántanárrá való kinevezése, mert Gáldi Lászlót, — akinek mai számunkban is két művészi finomsága versét közöljük — munkatársunknak tekintjük s műfordításai, valamint egyéb írásai is többször jelentek meg lapunkban.

Tájékoztató és kérvényező irodát állítottak fel a városnál. Oradea. Saját tud. A városháza I. emeletén a 32-es számú szobában kérvényező és tájékoztató irodát állítottak fel. Ezentúl nem az iktatóba kell benyújtani a városi kérvényeket, hanem ebbe az irodába s itt érdeklődhetnek a kérvények sorsa felől is. Az iroda, amelynek vezetésével Vancea A. irodafőnököt bízták meg, ingyenes felvilágosítással szolgál a kérvényezőknél és az ügyes-bajos dolgaikat intéző polgároknak.

JÖJJÖN TAVASSZAL ITALIÁBA. A Magyar Lapok ezidei nagy olaszországi társasutazását az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolja össze. Ez a társasutazás valóban eseményszámba megy és mindezek ellenére olyan olcsó, hogy azon a szerényebb anyagiak fölött rendelkezők is, minden nagyobb megelégedéssel részt vehetnek.

SZÉLSŐSÉGES POLITIKA VÁDJÁVAL HÁROM EGYÉNT TARTÓZTATOTT LE A CLUJI KATONAI BÍRÓSÁG. Cluj. Saját tud. A cluj-i katonai törvényszék tegnap letartóztatási végzést bocsátott ki Banea Joan cluj-i ügyvéd, Srimba Nicolae kereskedő és Baier Coriolan tisztviselő ellen. A vád szerint mind a három szélsőséges politikát folytatnak és nemzetellenes kijelentéseket tettek, amellyel kimerítették az idevonatkozó törvény paragrafusait. Mind a három egyént letartóztatásuk után a katonai fogházba kísérték.

Agyonütötte a felborult fászekér. Oradea. Saját tud. Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap Budureasa község közelében. Vesa Petru 41 éves földműves fát rakott szekerére. A lovak megbokrosodtak, a szekér felborult és a lezuhanó fatörmények agyonütötték Vesa Petrut. A csendőrség jelentése alapján az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

A rheuma a karosszék rabjává tesz

— Ugy fáj a lábam, hogy alig bírom ki.
— Nyugodj meg! Azonnal alkalmazok egy bedörzsölést **CARMOL-lal*** és azonnal meg fogsz nyugodni.

CARMOL a legjobb bedörzsölőszer hűlés, nátha, reumatikus fájdalom és láb ellen.
Egy üveg ára 22 lei.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

MOTTÓ

Cluj város új költségvetése. Cluj. Saját tud. A város pénzügyi osztálya a belügyminisztériumból kapott utasítás alapján teljesen átdolgozta a város ezévi költségvetését. Az új költségvetés 118.775.788 leiben van előirányozva, szemben a tavalyi 165.191.180 leies előirányzattal szemben. Tehát az idei költségvetés 46.415.392 leijel kevesebb, mint az elmúlt évi. Az előirányzatok nagyarányú csökkentése maga után vonja a városi illetékek és adók némi módosítását is. Örvedetesen állapíthatjuk meg, hogy a polgármester a magyar szintársulat számára előirányzott 100 ezer leies segélyt az új költségvetésben 200 ezer leire emelte fel. A magyar színház tehát ebben az évben is megkapja azt a segélyt, amit a múlt évben élvezett. Sajnálatos azonban, hogy a kisebbségi intézményeknek nem jut semmi a város 100 milliós költségvetéséből.

A MENTŐK ÚJ TELEFONSZÁMA. Miután a telefonközpont az automata rendszerre tért át, a mentők telefonszáma is megváltozott. A mentők új telefonszáma: 41.333, Oradean.

FIGYELEM!

A legjobb, a legkeresettebb és leggazdaságosabb tégla az „AS” téglyágyban kapható. Serac Aurél — Hul Oradea.

Gyári telefon 19-52,
Lakás telefon 16-77.

Pénzügyigazgatósági rendelkezések. Az oradeai pénzügyigazgatóság tegnap több fontos közérdekű rendelkezést adott ki az adófizető közönség kellő tájékoztatása céljából. Az első rendelkezés a patenta fixa alá eső ipari és kereskedelmi vállalatok adófelmentésére vonatkozik. Mint ismeretes, egy törvényrendelet alapján az előző évi adókat átírták erre a költségvetési évre is és az adóalapot husz százalékkal felemelték. Ez a felmentés vonatkozik a patenta fixa alá esőkre is, de nem az adóalapot emelik fel husz százalékkal, hanem az adó százalékot. Tehát ha valaki eddig 15 százalék adót fizetett és patenta fixa alá esik, erre az esztendőre husz százalékkal többet, vagyis tizenhét százalékot fog fizetni. A pénzügyigazgatóság másik fontos rendelkezése a személyzeti adókra vonatkozik. A minisztérium április elsejével radikális változtatásokat eszközölt a személyzeti adók fizetésénél. A tisztviselők most tanulmányozzák a törvény erre vonatkozó intézkedéseit és a személyzeti adó fizetéséről szóló rendelet hétéfn fog megjelenni. Több ízben foglalkoztunk a kisiparosok és kiskereskedők kötelező üzleti könyvvizetésével. A minisztérium végül úgy döntött, hogy mindazok a kisiparosok és kiskereskedők, akiknek adóalapja nem haladja meg a hetvenötezer leit, köteles üzleti könyvet vezetni, de az egyes tételeket nem köteles naponta pontosan bevezetni. Ennek ellenében ezek a kisiparosok és kiskereskedők évi 200 lei általányt fizetnek a pénzügyigazgatóságnak. A pénzügyigazgatóság adóügyosztálya felhívja az összes autótulajdonosokat, hogy legkésőbb április hó 30-ig fizessek be az első április évnegyedre szóló adójukat. Felhívja ezenkívül az ügyosztály az összes Diesel motorral ellátott autóbusszok és teherautók tulajdonosait, hogy április 15-ig bezárólag erre vonatkozó adataikat írásban jelentésük be a pénzügyigazgatóság II. emelet 36. számú szobájában. Ugyancsak írásban kell jelentést tenni a fenti hivatalban azoknak az autótulajdonosoknak is, akik az elmúlt hónapokban autójukon, illetve az autók karosszériáján valamilyen változásokat eszközöltek.

Temetések. Dr. Murgoi Dumitru állatorvos 27 éves korában Oradean meghalt. Temetése vasárnap délután lesz Căvărnan-on. Erdélyi „Concordia”.)

BRATIANU-UTCÁN 69 SZÁMU,**MODERN MAGAS — BELÜL LUXUS
KIVITELEZÉSÜ,**

kifogástalan karbantartott parkettes hat szobából (öt utcai) 8 mellékhelyiség és 3 db pincéből (2 beton aljazatu) — álló 650 m²-es ingatlan. — 800.000 leleért eladó vagy 350.000 lei készpénz eladónak megfelelő hasonló modern 3 szobás magánház ellenében elcserelehető. Az ingatlan 3 utcára terjedő 73 m-es frontjából 2 utcán 40 méteren beépített, a további 2 utcára szolgáló 33 m-es front magas téglafalal van elhatárolva. — Nagy kiterjedésénél fogva átalakítható 2 db 3 szobás ingatlanra vagy a szabadon levő részből egy 250 m² telekrész lehasítható — melyet tulajdonosa átállíthat 150 ezer lei értékben. — **TERVEK, FELVILÁGOSÍTÁSOK DÍJTALANUL Ulfirth ny. áll. sz. sz. főmérnöknel, (Oradea, BRATIANU- és LAURIAN 2. szám) SAROK HÁZBAN, 2-5 óráig. ÜGYNÖKÖK 1/0-AL DIJZATNAN ELADÓ RÉSZÉRŐL.**

* Gyermeknek önként két nek hashajtót és Darmolt kapnak, mert a Darmol kitűnő csokoládé ízű és fájdalom nélkül hat.

„Orkán az Istenember körül” — bibliai dráma előadása az oradeai Katolikus Körben. Saját tud. Virágvasárnap délután 5 órakor kerül bemutatásra a Katolikus Körben Oradeán a legjobb műkedvelők közreműködésével Mella István és Losonczy Gábor bibliai drámája, az „Orkán az Istenember körül”. A szerzők egyik darabja már Amerikát is megjárta és mindenütt nagy sikert ért el, most pedig filmesítve lesz az Eucharisztikus Kongresszusra. A közönség nagy érdeklődése előzi meg a dráma bemutatóját. A közismert szerzők újabb darabjának bemutatója kulturális életünk jelentős eseményének ígérkezik. Az előadásra a jegyeket a Katolikus Kör háznagyai hivatalában lehet megvásárolni.

A CSIPKE, MINT DISZITŐELEM, igen nagy szerepet kapott az idei tavaszi divatban. Érdekes volt például egyik divatbemutatón az a sötétlilék szövetruha, amelyiknek a csipkéje egy centi széles fehér csipkéből volt. A párizsi nagy házak, így Jacques Heim, Molinoux és Paquin a „Pompadour-stílus” estélyi ruháikon sok különböző színű csipkét favorizálnak.

* **Amióta a Togat-tablettát ismerem, nem félek semmiféle meghűléstől (gripától). Főfájásnál, torokfájásnál, rosszindulatú idegszabánál csakis a Togat segít rajtam. Előírás szerint bevéve, azonnal elmúlnak a fájdalmak. Togat-bevétele után egyszerűen alszom.**

Nyolc ország kincseit állítják ki az idei Budapesti Nemzetközi Vásáron

Budapestről jelentik: Nagy várakozással néz a magyar főváros közönsége az április 29-én kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásár elé. Felkészülten és szeretettel várja itt már mindenki az óriási vendégjárást és a kíváncsiság izgalmaival várja magát a vásárt is, amelyen 1800 kiállító biztosított magának helyet és amelyen nyolc ország ipari termelésének kincsei, vagy nyersanyagjai kerülnek majd ország-világ szeme elé.

Magyarország, Jugoszlávia, Franciaország, Németország, Olaszország, Egyiptom, India és Brazília részvétele nemcsak nemzetközi jellegűt adnak az idei vásárnak, hanem az ipari produktumoknak olyan skáláját tudják bemutatni, amely semilyen vonatkozásban sem lehet hiányos. Igen fontos ez a teljesség, hiszen a világ minden részéről ideseleglenek a hívatott és a hívatásos piacutatók, akik mindig találtak valami jól használható újat a Budapesti Nemzetközi Vásárokon és egészen bizonyos, hogy az idei vásárról is gazdag tapasztalatokkal fognak majd távozni.

Persze, a Városligetben, az Iparcsarnok körül már gyors ütemben épül a vásárváros. Óriási csarnokok nőnek ki a földből és kerülnek sorra felőle alá. Csupa nagy épületegységek, külön-külön egy-egy minden jelentősebb iparág részére. Villágosan áttekinthető lesz ilyen átrendezésben a vásár egész gazdag anyaga,

Nagyszabású árverést tart a satumarei vámhivatal. A satumarei vámhivatal főnöke közli, hogy április 11-én délelőtt 9 órai kezdettel Satu maren nagyszabású árverést tartanak, textilanyag és egyéb áruk eladására, nagyban és kis csiben. A vevőktől nem kérnek behozatali engedélyt.

A világtűrből nyert fémanyagból fegyvergyártanak. Londonból jelentik: Hand T. Lundberg, a híres svéd geofizikus, az arizonai Ördög Örvény táján (Canyon Diablo) folytatott hosszú kutatások során megtalálta a Winsloe-meteor ércanyagát. Az egymillió tonnára becsült meteor körülbellő százezer évvel ezelőtt hullott le a Canyon környékére, ahol 180 méter mély, másfél kilométer átmérőjű krátereszerű mélyedést vágjt, de az óriási tömeget mindeddig hiába keresték. Lundberg kiszámította, hogy a meteor 30 fokos szögben érte a földet, másfél kilométerre a krátertől délnyugatra 450 méter mélységbe fúródott le és ott szétmorzsolódott. A fúrások a kiszámított ponton tényleg 2 és fél kilométer hosszú, 800 méter széles vasrétet fedtek fel. Miután a meteorok anyaga a világ legtisztább vas- és nikkellécét szolgáltatja, Lundberg engedélyt kért az egymillió tonnát megközelítő, óriási értékű érctömeg bányászására. A kitermelt fémeket fegyver- és lőszergyártásra fogják használni. Ez lesz az első eset a történelem során, hogy a világtűrből nyert fémanyagból gyártanak fegyvert.

Felhívás. Az oradeai Építőiparosok Szövetségének elnöksége ezúton hívja fel tagjainak figyelmét a 3866-1938. számú április 2-iki pénzügyminiszteri rendeletre, amely szerint azon kisiparosok és kiskereskedők, akiknek adóalapja nem haladja meg a 75.000 leit, illetve akik a patenta fixa VIII. osztályáig vannak kivéve 1938. április 1-től kezdve kötelesek könyvet vezetni és április 30-ig a 200 leles könyvvezetési taxát befizetni. Egyébként ez ügyben részletes felvilágosítást nyújt tagjai részére a szövetség ügyészi hivatala elnöksége.

Az oradeai Építőiparosok Szövetségének kulturális előadás sorozata. Az Építőiparosok Szövetsége elnöksége részben elhatározta, hogy tagjai részére ismeretterjesztő kulturális előadás sorozatot rendez. E kulturális előadás sorozatát Pintér István építésmérnök, a szövetség elnöke nyitja meg, aki tolvó hó 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Szövetség Saspalota I. em. levő helyiségében „A modern idők építészettéről” előadást tart, történeti visszatekintéssel. Ezen rendkívül érdekesnek ígérkező előadásra ezúton hívja meg a szövetség elnöksége egy a tagjait mint az érdeklődőket — Az előadás sorozat következő előadóját Virányi Béla ny. főmérnök, aki tolvó hó 17-én — vasárnap — délelőtt 11 órakor „A román és a magyar építészeti stílus forma képzéséről” fog előadást tartani. — Míg Moszkovits Jenő János építésmérnök tolvó hó 24-én vasárnap délelőtt 11 órakor „A városépítés, városrendezésről” fog igen érdekesnek ígérkező, ismeretterjesztő előadást tartani.

* **Az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek kezelésénél a negota bevált, tisztán természetes „Ferenc József” Keserűvíz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alapsan tisztítja, a további bélműködést elősegíti, a gyomormegmozgást megjavítja és fokozott anyagcsere eredményez. Kérdezze meg orvosát.**

Szerkesztői üzenetek

Többeknek. Lapunk hírovtának élen nap, mint nap megjelenik az a közlés, hogy közírókat nem örzünk meg és nem adunk vissza. Ez meg arra az esetre is vonatkozik, ha betanult vasasbelyegzet mellékel valaki. A közírók maguk is felelősséget igényelnek, hogy arra egyetlen naplapon szerkesztője sem vállalkozhat. A beküldött kéziratok megőrzésére és visszaküldésére tehát még kivételes esetekben sem vállalkozunk. — **T. E. Oradea.** Kérésére utána néztünk a kért kötetek kötetének a azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a kötetet az eddigi sorsolásokon meg nem hozták ki. A beruházási kölcsön kötetének sorsolását évente négyszer tartják meg. Legközelebb május elsején lesz sorsolás. A kötetet jelenlegi értéke 70 százalék, plusz eszélyének — **K. F. A.** beküldött két iras könyved iraskészségről, jó stílusérzéről és karakterizáló készségről tanuskodik. A történetek azonban meglehetősen naiv és erőltetett történetek. Egészen bizonyos, hogy még jobbakat is fogunk kapni. — **M. J. Elbeszélésében sok humor és mesélő-készség nyilvánul meg, mondanivalóit azonban nem bírja egyszerű formába önteni. Novellája ezért kissé széteső s helyenként érdektelen is. Olvasson sokat modern íróktól s ha kedve van, írjon is — de egyelőre még — csak a maga passziójára. — E. V. Lunca Bradului.** A butorokat ászállítani, szerintünk, nem érdemes, mert a szállítási költség és a vámilleték, amit ócska butorok után is kironak, felémészti azoknak értékét. Természetesen, ha rendkívül értékű antik butorokról, vagy kedves emlékekről van szó, akkor más a helyzet. Egyébként azonban jobban jár, ha a butorokat Magyarországon értékesíti. — **Z. A. Elbeszélésében humorérzék nyilvánul meg, a megírásra választott történet azonban, nem elég érdekes és feldobozása is meglehetősen szürke, szétfolyó. — D. M. E., Bistrita.** Az „Erdő között” című verse friss, kedves, muzsikáló irás, kár, hogy formailag ez sem tökéletes és erőltetett, hibás mondat szerkezetek is akadnak benne. A másik két vers minden tekintetben gyöngébb és olyan fülszédítő magyartalan mondatok rontják a hatást, amit semmiféle „költői szabadság” nem engedhet meg. — **M. I. C. Ábránd** című versét már csak azért sem közölhetjük, mert kellemtelen félreértésekre adhatna alkalmat. Ugyanez áll G. O. versének fordítására is, amely azonban ettől függetlenül kissé nehezkés és nem lendül föl az eredeti vers színében szárnyaló költészetéhez. Hosszabb lélekzetű prózai írása már terjedelménél fogva sem közölhető. Legutóbb küldött elbeszélés fordítása szentimentalizmusban és romantikában bővelkedő történet, amely nyilván a fordítás gyöngesége miatt tulságosan érzélgősen hat. A vidéki riport gyengén megírt, meglehetősen naiv irás, amely már csak a témája miatt sem nekünk való. — **Zs. A.** Beküldött novellájában írói készség s főképp elbeszélői képesség nyilvánul meg. Az irás azonban tulságosan részletező és aprólékos megfigyeléssel inkább irodalmi, mint napilapha való. — **B. J.** Összinte érzéstől áthatott versének hangja megfelel lapunk szellemének s a ritmusérzete is figyelemreméltó. Formailag azonban főleg művészi erő és eredetiség tekintetében még kívánivalótló hagy maga után. Olvasson sokat — főleg Babits, Kosztolányi, Tóth Árpád és Mócs László versét — mert bár még nagyon sokat kell fejlődni, úgy érezzük, hogy közlésre alkalmas verseket is fogunk öntől kapni.

VAMA SATU-MARE.**PUBLICAȚIUNE**

Se aduce la cunosinta comerciantilor de textile, că in ziua de 11 Aprilie 1938 ora 9 a. m. se va tine la Vama Satu-Mare, o mare licitațiune pentru vânzarea de mărfuri textile ca: tesături de bumbac, tesături de lână, tesături de mătase, ciorapi de mătase, basmale de bumbac, basmale de lână, basmale de mătase, fisiuri de mătase, tul de mătase, vanilie, mărgelă de sticlă, tiflem de picie pentru rit mozaic, sirturi, catifele, încălțăminte, fire de bumbac, etc. etc. in cantități mari precum și in cantități mici.

Pentru cumpărarea acestor mărfuri nu este nevoie ca Bani, cumpărătorii să posedă autorizațiuni de import.

Preturile la care sa vând mărfurile de mai sus sunt foarte avantajoase.

Invităm la această licitațiune atât pe dnii comercianți de textile angostați cu și de detaliat precum și pe particulari.

Seful vami Satu-Mare.
Indescifrabil.

Mécs László szavalóköriútja Észak-Franciaországban, Hollandiában és Belgiumban

— A „Magyar Lapok” Lille-i munkatársától. —

A magyar irodalomtörténet lapjain még nem olvastunk olyan esetet, hogy magyar költő megjelent Nyugat országában és diadalmenetben meglobogtatta a magyar kultúra fátylóját. Mécs László legutóbbi óriási sikerű szavalóköriútjával mérheteren szolgálatot tett a magyar gondolatnak és szellemnek. A magyar művelődésnek, a magyar értékeknek legszebb értelemben vett követe ő. Bárhol megjelenik az ő hófehér talárjában és az ő utólráhatatlan előadóművészetével bemutatja az emberiség örök gondolataival és érzéseivel telített költeményeit, lelkesült ünneplés, csodálat és rajongó szeretet övezi.

Mécs László hatalmas sikerű párizsi előadásairól már beszámolt a magyar sajtó. A költő Párizs után Észak-Franciaország metropolisát, Lille-t látogatta meg és ott az állami egyetem meghívására március 26-án az egyetem dísztermében, a város elittársadalmának jelenlétében mutatkozott be óriási sikerrel. Az összes helyi lapok napokkal azelőtt fényképpel illusztrált cikkekben méltatták a költőt és felhívták a város közönségének figyelmét a költői estre. A költőt az előadás elején Audra, az irodalmi fakultás dékánja köszöntötte a vendéglátó egyetem nevében. A műsoron Liszt, Bartók, Kodály szerzeményei szerepeltek Engel István zongoraművész és Hermann Pál csellóművész legmagasabb művészi igényeket kielégítő előadásában. Az északfranciaországi magyar katolikus misszió vegyeskara Bartók átdolgozásában régi magyar népdalokat énekelt Nagy Ilona tanárnő vezetésével. A fegyelmzett dalárda valamennyi énekszámával nagy sikert aratott. Mécs László költészetét Tosi egyetemi magántanár ismertette a közönséggel és a műsorba vett verseket Bayen egyetemi tanár szavalta franciául, majd utána a költő magyarul. Mécs László előadása teljesen új élményt jelentett a francia hallgatóságnak. A költő gyönyörű organumával a magyar nyelv zenei szépségének minden árnyalatát előhozta és előadóművészetével teljesen hatalmába ejtette a közönséget. Elszavalt költeményeinek rendkívül széles érzelmi skálája és gondolatgazdagsága valósággal megigézte és fellekesztette a különben higgadt és nehezen lelkesedő északi francia népet. Régen láttak az egyetem falai ilyen lelkes ünneplést. Az est forró sikerét mutatja az a körülmény is, hogy a most megjelent díszes kiállítású francia Mécs-kötetnek Lilleben levő példányai az előadás után mind elfogytak. A szavalóestet a Strasbourg-hotelben fényes fogadás követte, amelyet az egyetem tanári kara rendezett a költő tiszteletére. A helyi sajtó beszámolójában a legszebb dicséret hangján emlékezett meg a Mécs-est sikeréről.

Másnap, március 27-én a költő az északfranciaországi magyarságnak szerzett felejthetetlen élményt, amidőn Roubaixban a Szent István Kör színpadán szavalt szociális tartal-

mu, örökszép verseiből. A költőt az északfranciaországi magyarság nevében Uhl Antal magyar lelkész üdvözölte és tiszteletére a kör műkedvelő gárdája magyar vigjátékokat adott elő kitünő alakítással. A magyar szívek testvéri összedobogása volt a roubaxi Mécs-est. Idős magyar munkások szemében is könny csillogott a meghatottságtól, amikor a mostani magyarság Tinódy Lantos Sebestyénjének zengőszövegű ajkáról hallgatták a minden magyarnak szóló megvigasztaló üzeneteket.

Mécs László március 29-én a holland főváros, Hága előkelő társaságának jelenlétében szavalt a Royal-szállóban. Az estet a hágai Holland-Magyar Egyesület rendezte, amelynek a magyarbarát báró Van Voorst az elnöke. Az egyesület ez alkalomra francia nyelven kiadta a legismertebb verseket és egy füzetben, meghívó keretében kiadta. E Mécs-estet is forró hangulat, lelkes ünneplés jellemezte. A költőt hr. Van Voorst üdvözölte meleg szavakkal és azon örömeinek adott kifejezést, hogy a békekonzferenciák városában magyar költő hirdeti az emberiség békéjét. Mécs költészetét Uhl Antal lillei magyar lelkész ismertette francia nyelven és költeményeiből ugyancsak francia nyelven szavalt, majd maga a költő gyönyörködtette és ragadtatta el a hallgatóságot szobnól-szebb költeményeivel.

Mécs László következő szavaló-estjét a belga-vallonok földjén, Namur városában tartotta, ahol a rendező bizottság Piéard kanonok vezetésével már hetekkel azelőtt készült a költő fogadására és ünneplésére. Magyar nemzeti színekkel ékeskedő és a költő

arcképével ellátott gyönyörű meghívókat küldtek szét a városban, a helyi sajtó hasábos cikkekben méltatta a költőt. A Notre Dame de la Paix kollégium díszterme ünnepi köntöshe öltözött. Ott volt a város színe-java: Mgr. Heylen namuri püspök, az Eucharisztikus Világkongresszusok Állandó Előkészítő Bizottságának elnöke, ki lelkesen készül a budapesti kongresszusra, a namuri kormányzó, a város polgármestere, Bauwens leffel és Lamy floreffei premontrai apát, a káptalan, a város minden rendű és rangú osztálya. Az ünnepségre eljött a magyar kormány képviselője, Ambró Ferenc ügyvivő. Az estet Monjoie ügyvéd bevezető szavai nyitották meg, ki lelkesen üdvözölte a magyar költőt, a premontrai rend büszkeségét. Mécs László életét és költészetét dr. Molnos-Müller Lipót egy. m. tanár, a párizsi Magyar Tanulmányi Központ igazgatója ismertette, ki a francia-holland-belga Mécs-esteknek fáradhatatlan rendezője. Barbier, a namuri zenekonzervatórium igazgatója zongorán, Lescal zenetanár hegedűn, Liszt, Bartók, Kodály és Dohnányi szerzeményeket játszott tökéletes művészettel. A költő verseit franciául Madame Wauthier-Werotte szavalóművésznő és Guyvers szavalóművész interpretálta. A költő minden egyes szavát frenetikus tapsvihar követte. A brüsszeli lapok külön fotóriportot küldtek Namurba, ki a szavaló költőről több felvételt készített, a legmegragadóbb jeleneteknél. Az előadás után a rendező bizottság ünnepi vacsorát adott és azon hivatalos volt a város notabilitása. A költő Bauwens apát és a város polgármestere között foglalt helyet. M. Huait, az ügyvédi kamara elnöke pohárköszöntőjében hálásan megköszönte a költőnek, hogy egészen ujszerű, felemelő költészetének gazdagságából Namur város lakóinak is juttatott.

Mécs László márciusi szavaló körútja méltán nevezhető a magyar poézis diadalmenetének. Nyugat megnyitotta kapuit a magyar szellem előtt és álmétködő csodálattal hallgatta a fehér pap orgonahangját, kit a Temps Présent folyóirat méltán nevez a mai ember hőroikus vigasztalójának. U. A.

ITÉLET

Csurgó meleg van. Főnt az ég
Meggpirítja a régi kékelt...
Tűzcsóvás napsugáregények
Sugdosnak olvadt levegőn
S ki tudja, mit tesznek ma még?

Szobámban betűtrónusok
Főltt gubbasztok, mint a kánok
Keleten, vagy modern titánok
Északon, délen, nyugaton
S hallom, amint egy pók csuszog.

Delet ütött... Szobámba zaj
Íjedt lidérce lép e percben.
Nyomában fűgén, fékezetlen
Egy szürke kis egér lohol
S az ágy alá bú nagyhamar.

Ej no... vajudok. Mit tegyek?
Hiszen mosolyt is csalt a számra
E csöpp gézengáz poikájára...
Legyőz a hála
S mint nagyúr
Legyintek: megkegyelmezek...

A csönd, mint virágházikó
Az első szélben, összeomlik...
Különböző nagyságu holmik
Mozognak most már szeretszét,
Akár a csintalan csikó.

Gyufásdoboz bokáz elő
Az ágy alól, meg régi tollszár
Satöbbi. Olykor fölragyog rám
Parányi banditám szeme
S úgy látom, széles kedve nő...

En meg csak ülök. Üszönöm
Azt sugja most: elő a vágott,
Marokba illő nagyhusángot,
Aztán neki... egy nyikkanás
S a kis pribék már nem győti...

VÁROSI ISTVÁN

**Becsület dolga, hogy résztvegyél az
Eucharisztikus Világkongresszuson!
Jelentkeztél már? Ha nem, még ma tedd meg.
Isten ügyéről van szó — egy istentelen világ közepette.**

IDŐK SODRÁBAN

Kegyencek és kegyvesztettek

Írta: Rády E'émér

A magyar lélek mélységeiben ezelőtt húsz esztendővel *Prohászka Ottokár*, a magyar katolikus újjászületés nagy előharcosa, nyitotta fel egy jobb, egy újabb kor utáni elfojtott vágy zsilipjeit. Ő mondotta ki a legnyitabban, a legbátrabban, hogy az a világ, amelyben élt, amely az anyagi jólét langyosságában tespedett, nem az igazi s kell egy más, merőben ellentétes korszaknak jönnie, amelyben a régi bálványok ledőlnek s helyüket új ideálok — vagy esetleg új bálványok — foglalják el. Mi, akik ezt az új korszakot megélhettük, csak mi tudjuk igazán meglátni és értékelni *Prohászka* nagyságát. Látnoki zsenialitásával a régi világ fénykorában hirdette meg, hogy a magyar értelmiségnek fel kell készülnie az őrségváltásra.

Napjainkban, szinte a szemünk előtt folyik le népek és országok csodálatos felemelkedése és tragikus bukása. Új korszakok járnak át egész Európa testét s körülöttünk itt játszódik le a történelem új színjátékának első felvonása. Nem tudjuk mi lesz a finálé. Nem tudjuk, hogy az első bonyodalmak után a Katarzis nem torkollik-e szörnyű tragédiába, csak egyet érzünk, hogy bámulatos gyorsasággal rohannak el előttünk az események. A nacionalista államok hihetetlen belső regenerálódása s ugyanakkor a múlt század eszméinek legvégső, ad absurdum vitt fejleményeképpen a *marxizmus gyakorlati rendszereinek teljes csődje: ez az a két pólus, amely között az új európai történelem lejátsszódik.*

Egy kitűnő francia folyóiratban nagyszerű helyzetképet olvastam a szovjet belső felmorzsolódásáról. A szerző, alapos ismerője a bolsevizmusnak és a szovjet politikának, elsőrangú logikai okfejtéssel világítja meg, hogyan fajult el az ideológusok forradalma a cárizmust is megszegyenítő, egyoldalú, primitív önkényuralommal.

Másfél év óta, amikor már a szovjet rendszer belső bajai kiabálóan ütköztek ki, amióta a hírhedt trockista perekkel kifakadt a gennyes kelevény, látjuk, hogy hova fejlődött az a rendszer, amely egy különös messianizmus primitív jelmezében egy boldogabb új világ káprázatával annyi idealistát is megszegyenített. A francia cikkíró adatokkal, megcáfolhatatlan tényekkel bizonyítja be, hogyan lett a világ proletárjainak birodalmából egy ember, egy a történelemben még soha nem tapasztalt hatalmi örületben szenvedő ember gigantikus rabszolgabörtöne.

Ennek a nagy változásnak az egyes állomások a legjobban és a legkönnyebben azzal mérhetők le, hogy miként tüntette el a vörös diktátor a „régii garnitúrát”, hogyan foglalták el helyüket az „új emberek” s a lyublyanka hírhedt börtönudvara miként lett a vesztőhelye az elméleti és gyakorlati marxizmusnak.

Sokan Stalin tisztogatási akcióját 1934 decemberétől számítják. Ekkor gyilkolták meg *Kirov* népbiztosát. Stalin bizalmiját s ekkor kezdődött el a világtörténelem legvéresebb terrorhulláma a Szovjetben. De akik itt keresik a trockista-pörök kiindulópontját, nem találják meg az igazi indítóokot. Stalin „rendszerének” mélyebb, messzibbre nyúló gyökerei vannak. Visszanyulnak ezek a szálak még abba az időbe, amikor Stalin, az acélember a nagy Lenin mögött csak a „hátsó sarokban állott” s amikor napról-napra érezte, hogy a forradalom elit gárdája, az a hibrid semita intellektuel csoport, csak lekicsinyléssel fogadja a maga körében... Talán akkor indult meg lelkében az a komplikált, lemérhetetlen lelki folyamat,

amelynek végső megnyilatkozásai a moszkvai trockista pörök tragikus komédiája.

Innét, a „hátsó sorokból” törte fel magát féktelen ambícióval és hatalmi vággyal, hogy 1929-ben, Lenin halála után ott lássuk a hírhedt „trojkában”, amely átvette a hatalmat. *Kamenev, Zinovjev és Stalin*: ez volt az a három név, amely akkor még *Trockij* védőszárnyai alatt hivatva volt átvenni és megőrizni a lenini örökséget.

És mi lett belőle? 1927-ben *Trockijt* már száműzetésben találjuk s *Zinovjev* és *Kamenev* már a második vonalba vonulnak vissza a „nagy” *Stalin* mögött. De a hatalomért való burkolt belső harc ezzel nem szűnt meg. Éveken keresztül a kulisszák mögött elkeseredett küzdelem folyt, míg azután 1936 augusztusában, a *Zinovjev* és *Kamenev*-per alkalmával megtudtuk, hogy *Stalin* győzött.

Trockij száműzetése volt az első lépés a régi garnitúra eltávolítása felé. *Trockij*, a legveszélyesebb volt, ő is korlátlan hatalomra tört és azután jöttek a többiek is, akik a régiekre emlékeztettek. *Zinovjev* és *Kamenev* után, 1937 februárjában játszódtott le a *Pjatakov-Szokolnikov-Radek*-per, 1937 júniusában *Tuchacszevszki* és hét tábornok kivégzése és most márciusban az utolsó nagy monstre-pör. Eltűnt tehát a trojka két másik tagja, „öngyilkos” lett *Gamarnik*, a vörös hadsereg politikai biztosa, *Bukarin*, a legismertebb szovjet teoretikus, *Rykov*, a szovjet „miniszterelnök”, *Jagoda*, a G. P. U. rettegett főnöke, *Kresztinszki*, az ismert szovjet-diplomata, *Szokolnyikov*, az ismert pénzügyi vezér s ki tudná felsorolni a számtalan vezért és alvezért, akiket egy megjárt szót bírósági színjáték után — *Stalin* haragja elűntetett. Eltűntek a teoretikusok az ismert politikusok, a régi katonák, az öt marsallból kettő, az öt hadseregpáncsárkányból négy s a négy tengernagyból három áldozatot követelt a „szovjet nagytakarítás”.

Kik maradtak tehát a régi garnitúrából? Mindössze hatan s ezek közül is csak kettő bírja százszázalékosan *Stalin* kegyeit. Az egyik *Kalinin*, aki mint a szovjetkőztársaságok uniójának elnöke s vállalta *Stalin* mellett az árnyék-államfő szerepét, a második pedig *Kaganovics* Lázár, sógora *Stalinnak* s egyben legbizalmasabb embere is.

A régi garnitúra másik négy alakja, *Mo-*

KÖNYVEIM

Állnak a polcomon békés csendben,
Szolgálatkészen, — vagy másfélezen.
Némelyik szürke koldusnak látszik,
Aranytölgében fénylik a másik.
Van köztük törpe, vézna, hatalmas,
Van gyémánt, ólom, szinarany, nyers vas
S mégis testvérek mind valahányan!
Összesimulnak boldogan, lágyan:
Gárdonyi, Tolstoj, Prohászka, Ibsen,
Lagerlöf, Káldy, Kipling, Hedín Sven
S nem kérdik egymást, hogy mi a rangjuk?
Rongy-e, vagy bíbir simula rajtuk!
Állnak a polcomon békén, csendben
Nem gögös, hangos, törtető egy se...
Egymásnak sokszor át-átköszönnek,
Szeretik egymást, mert ők csak könyvek.
De jó is lenne könyv lenni néha
S állni a sorba, mint süket, néma!
Semmi! sem látni, hallani, tudni,
Csak állni, állni és elaludni!
Mozdulás nélkül meredően állni,
Felfelé nézni, az Eget látni,
Forrása lenni szóltan örömmnek,
At átköszönni a többi könyvnek.
Semmit se látni, hallani, tudni,
Csak állni, állni és elaludni.

MÓRA LÁSZLÓ

Olcsó husvéti vásár a CUBA cégnél

Oradea, Avram Iancu 10.		Telefon 640.
1 kg I-ma torta csokoládé	90 lei	
10 deka arany mazsola	9 "	
1 kg. japán rizs	28 "	
Vigyázat nem avas		
fehér feles dióbél	52 "	
10 deka mogyoróbél	6 "	
10 deka banán cacao	6 "	
1 liter I-ma tea rum	62 "	
1 liter I-ma licheur minden ízben	60 "	
1 liter olasz Vermuth és Malaga	70 "	
1 garnitúra Crème Jolié	90 "	
1 üveg pezsgő	120 "	
1 liter furmint ó-bor	20 "	
1 db ostae	12 "	
1 kg. halsaláta	48 "	
1 kg. húsvéti tojás drage	45 "	
Csokoládé nyulak s tojások nagy választékban		
Peco tojásfesték drb-ja	1 lei	

„CUBA“

fűszer, csemege és cukorka üzlet,
Oradea, Str. Avram Iancu 10. Telefon 640.

lotov, Vorosilov, Litvinov és *Visinszki*; az ő pozíciójuk azonban már megrendült. *Molotov* például túl óvatossá vált s úgy látszik ez a veszte. Állítólag a legutóbbi perek alkalmával számos *Stalin*ra nézve kellemetlen adat bírtokába jutott s így *Stalin* most már vele szemben is bizalmatlan. Ezért neveztek ki mellé három „helyettes” is. *Csubar, Kosszior* és *Mikojan* személyében, akiknek az a feladatuk, hogy a népbiztosok tanácsának elnökét ellenőrizzék. Moszkvában már arról suttognak, hogy *Kosszior* *Molotov* utóda.

Vorosilov személye körül is bajok vannak. Egy nemrégén kelt Moszkvából jött hír például a következőket mondja: „*Stalinnak* bizonyos kifogásai vannak *Vorosilov* ellen. Így őt okolja a hadseregben tapasztalható elégedetlenségért és nap-nap mellett ismétlődő kisebb-nagyobb lázadások miatt. *Stalin* már ki is jelölte *Vorosilov* utódját *Fedko* személyében s egyelőre a hadügyi népbiztos működését *Mechlis* Leó ellenőrzi, aki *Gamarnik* után a hadsereg politikai felügyelője. *Mechlis* egyébként *Stalin* magántitkára volt s így teljesen bírja bizalmát.”

Litvinov bukásáról is régen kószálnak különböző hírek. Működését állandóan ellenőrzi *Stalin* két esatlósa: *Shadanov* és *Bulganin*. Utóda állítólag *Shadanov* lesz, akinek *Litvinov*-ot támadó legutóbbi felszólalása már valószínű vádbeszéd volt a külügyi népbiztos ellen.

Talán még a legszilárdabban áll *Visinszki* főügyész. Ő még bírja a vörös cár kegyeit, talán azért, mert *Stalinnak* a vörös kegye van a bírósági tárgyalások ügyes rendezőjére. De ki tudja, meddig bírja el *Stalin* azt az embert, aki a legtöbbet tud a botrányos pörök kulisszatitkairól?

Íme az új kegyencek: *Fedko, Kosszior, Mechlis, Shadanov*. És mögöttük sorakoznak fel az alvezérek, valamennyi a stalini politika kreaturája. Csupa ismeretlen nevű új ember: *Szverov*, az új pénzügyi népbiztos, *Kaftanov*, az új közoktatásügyi népbiztos, *Boldirev* közegészségügyi, *Ricskov* igazságügyi népbiztosok és a többiek, *Vosneszenszki, Szesztakov, Szmirnov*, a G. P. U. sötét alvilágából emelte ki őket *Stalin* kegye. Egy új garnitúra, a kegyettek, vagy ha úgy tetszik, a vörös cár kegyenceinek szűk kis csoportja. Erre támaszkodik *Stalin* kegyetlen diktaturája, ők a pillanat boldog urai, addig, amíg egy szép napon rájuk is sor kerül. Mert a *Stalin* által megindított lavina nem egykönnyen áll meg.

Itt játszódik le tehát a szemünk előtt a gyakorlati marxizmus szörnyű tragédiája. Azt mondtam feljebb, hogy az új világ kialakulása küszöbén állunk s az egyik oldalon látjuk a marxizmus belső válságát, a másikon a nacionalizmusok belső vergődését. Nem lehet kétséges, hogy a két pólus közül melyik a jövő. Az új világ konturjai bontakoznak azon a sötét árnyékon, amelyet *Stalin* birodalma jelent. Milyen nagy feladatok várnak most azokra, akik a *Prohászka*hoz hasonló nagy szellemi előhírnökök eszméin nevelődtek, hogy ők szabják meg ennek az újjászületésnek az élő vizek forrásaihoz vezető útját!...

PÁRIZSI LEVÉL

Nagybőjti prédikáció a Notre-Dame-ban. — Akik hathengerrel suhannak s akik metron mennek a Bois-ba

Párizs, április hó.

Láttatok-e már virágzó cseresznyefát? Már én is láttam, otthon, Biharban. De ilyen virágzó csodát, mint a hatszázéves, köcsipkés Notre-Dame fővébe tűzött három cseresznyefa, még nem láttam. Csak virágzik. Izes nedvének minden tavaszi duzzadását fehér virágba bontja, áprilisban. Aztán pihen egész éven át. De ez a pár áprilisi nap a maga bomló meséjével az öreg köveken, megéri az egész évi meddőséget.

Belépek évszázadok boltiva alá. A francia gótikának van valami komoly, latin íze. Szilárdabb és mégis karcsú és mégis valószerűtlenül csipkés. Mintha repülne és lélekké finomulna az anyag az építő lelkének zsenialitásában.

Hihetetlen, hogy ezen az elefántosontoronyon leng az öreg „bourdon”, — a nagyharang, melynek nyelvén a Quasimodo koncertezett pünkösdi misére a párizsi légben.

Pedig ezen leng, mert most üti a háromnegyed ötöt.

És már tömve van a főhajó. Tömve, — nem jó ardeali szokás szerint, korosabb hölgyekkel, hanem — csakis férfiakkal. A hölgyek csak a mellékhajókban kapnak helyet. Ez a beszédsorozat férfiaknak szól. Nem tudom, mennyi ember fér el a Notre-Dame-ban és francia szomszédomban, akitől megkérdeztem, sem tudta, de egy sorba 16–17 szalmaszék volt zsúfolva a főhajóba, ilyen sor van vagy legalább hatvan a szentélyig, mely szintén tele van emberekkel. Azonkívül jobbról-balról két-két mellékhajó is tömve van és nem csak hölgyekkel. A betóduló férfiak sokasága pedig folyton nő.

Öt óraker meggyulnak a tömeg felett az oltár gyertyái s a híres párizsi gyermekkoros úde hangon kezdi a bűnbánati zsoltárt. Négyezer ember feláll és együtti válaszol a gyermekhangra:

— Miserere nobis, quia peccavimus nimis. (Könyörülj rajtunk, mert feletté véteztünk).

S a férfítömeg fölő csúcsban mered az ősi templom, a Citén a Szajna közepén. A Cité! A régi klasszikus gondolat a civitas, az államról. S körülötte a Szajna, a város, a boulevardok, kis utcák, lokálok, mulatók, — aztán Európa, határok, fegyverkezés.

1914-ben egy német repülő bombája jelentéktelen kárt okozott a székesegyházban. Vajjon a jövő háború bombája meg fogja-e kimélni Misszonyunk egyházát, — s a virágzó cseresznyefákat?!

De a szónok, G. Chevrot kanonok. Xavéri Szent Ferenc egyházának plébánosa főnn van a szószéken és kezdi beszédét a mottóval:

„Nem szükséges az orvos az egészségeseknek, hanem a betegeknek. Nem jöttem hívni az igazakat, hanem a bűnösöket.”

Miközben beszél, eszembe jutnak a hirdetés szavai, melyen e beszédek jelzik: L'éternelle actualité de l'Évangile. Az evangélium örök újszerűsége, aktualitása. Nem mond semmit, ami új volna. Mégis a hangszórókon felerősített hang oly melegen, oly meggyőzően, oly közvetlenül bontja elém az evangéliumot, hogy az a benyomásom, — bocsánat a merész hasonlatért, de ez a legjobb szentbeszéd dicsérete, — az az érzésem, hogy Krisztust hallom. Hiszen még a szavai is az evangélium szavai, csak nem holtan, papíron fekvő, egysíkuan, hanem színezve, áttüzesítve egy lélek kohójában és az egyéniség búvó erejével nyujtva. Krisztus, aki beszél a ma emberéhez, a Notre-Dame szószékéről, a Cité közepéről, a világ piros szívéből, Párizsból. Ismeri a ma emberét és minden sebét. Az állam és faj kollektívizmának bálványimádásig menő tulzását, éppen úgy, mint az individualizmus önzésbe süllyedő kicsinyességét. Aztán odamegy a ma emberéhez és azt mondja neki: minden szép vágyad jó és nemes, mert végeredményben keresztény alapeszméből ered. Csak tudod, hogy mi a bajod? Nem ismered a kereszténységet.

Mert akik üldözik, nem értik meg és nem szeretik, állítva azt, hogy ismerik — félre ismerik.

És bátran meri mondani: nagy az aratás és kész van a vetés az aratásra. A hatalmas munkástömegek és az elkereszténytelenedett embermilliók várnak az aratókra. A bajok orvossága pedig: megismertetni a kereszténységet. Az igazi

kereszténységet. Nem elérhető és elferdített alakban, hanem az evangélium szellemében.

„Le problème de l'évangélisation est le problème des évangélisateurs.” A hit hirdetés kérdése a hit hirdetőtől kérdésében oldható meg.

Nagy az aratás, de kevés az arató, aki hirdetni Krisztust. A bűnösök barátját és a beteg orvosát.

Ilyen szavai vannak Chevrot kanonoknak: „Les Paules de demain sont peut être parmi les Saules d'aujourd'hui...” A holnap Páljai talán a ma Sauljai között vannak még. De ki fogja megismertetni velük, hogy üldözik a Krisztust?!

Elnézek a fejek felett s keresem a beszéd hullámait arcokon, lelkeken. Előttem öt-hat katoná ul, szomszédom lehuny szemekkel issza a szót s a mellékhajó korlátjára támaszkodva egy nő hajítja fejét tenyerébe.

A klasszikus beszédek szószékéről, az esprit cartésienne, a descartes-i szellem világos látása szól a meleg szív hangjain.

Mindnyájunknak apostoloknak kell lennünk. Ismerjük és ismertessük meg a kereszténységet környezetünkkel. Mindazokkal, akikre hatni tudunk. Hogy eljőjön az Isten országa.

A templom előtt nagy forgatagban kínálják ifjak és leányok a katolikus sajtót. Elevenen és parancsolóan. A Jeunesse ouvrière chrétienne-t (Keresztény munkás ifjuság) a La Croix-t, a L'Aube-ot, a Temps Présent-t és a szónok mult heti beszédeit.

A Cité pedig fordul a lenyugvó nap sugarai-ban és vele Párizs és Európa. Utolsó fények érik a katedrális és a virágzó cseresznyefákat.

Csak az ifjuság diadalmas, sajtót kínáló hangja hangzik az esetben még.

Talán megismertetik a kereszténységet a békétlen Európával!

Aki akar, az megtanulhat itt élni. Élni, —

nem úgy, mint otthon. Otthon vegetálunk. Még azok is, akiknek nem kimerítő gond a primo vivere, — először megélhetést találni, — dein philosophare, aztán bölcselkedni. De vajjon az élet tényleg csak az az élet, amit mi Ardealban élünk? Vajjon nem lehet-e lyukas zsebbel és mezitláb két körön is örömet muzsikálni az életnek? A kisebbségi sors lüszeges szegénység hegedűjén, lehet-e szellemi melódiát kicsalni, az ernyedt húrokon?

Párizsban muzsikál az élet. Itt is többféle regiszteren játszik. Vannak, kik hathengerrel suhannak az Arc de Triomphe felé s a Bois-ban lóháton csillognak a tavaszban, vagy a long-champs-i futtatásokon, hogy estére ezeket érő rókákkal hátukon menjenek négy és fél métert a karoszéria puha ülésétől Maxim páhoiáig, a villanyfényes Rue Royale ragyogásában. S vannak, akik metron mennek a Bois-ba, banánt ebédelnek egy húszért s a tavak mellett elnézik a hattyuk végtelen játékát. De élnek. Részük van az életben, a szépségben, napsugárban, hattyuk hajlékony nyakának játékában, hab-felhérségében. S ha szomjasan visszajöttek, olcsón kapnak kávé és Beaujolais-t és bordóit a bárok pultjain.

És könyvet a Szajna parton. Olcsón. Úcskán. Mindazt, ami szépet az örök-éhes lélek teremtett. S ha nincs pénzed, az se baj. Boulevardon és boltban, utcán és folyóparton olvashatsz, lapozhatsz, forgathatsz, amilyen könyvben neked tetszik. — senki sem fogja megkérdezni: uram, mit parancsol?

Az utcám művész utca. Képek és másolatok, karcolatok és olaj és pasztel, miniatűrök és pompeji gyűrűk, — aki szépre éhas, itt talál mit enni. És nem elég-e sokszor szép lelkek munkáján simogató szemmel végig menni?

Tudunk-e dalt dalolni szegénység hegedűn az életnek? Tudunk-e szépet meglátni és teremteni, verejtékező transzylvániai barázdákon? Kenyér és otthon, ruha és gond között gondunk van-e a lélekkel? A nap ott is süt és — biztosan — „ibolyák szagával szalad a szél” és meg lehet lenni a pacsírtát a város határában, amint neki-lendül az égnek. Lehet örülni Munkácsy szép Jézusának egy szerény lakásban is. Csak legyen szemünk a szépre. Mert nemcsak kenyérrel és Színházi Élettel él az ember.

Tátray Barnabás.

Csokoládéból
vagyok...

...a tojásaim is...

Akár hová jövök, mindenütt örömet hozok.

Állami
Sorsjáték

De az Állami Sorsjáték sorsjegye állandó boldogságot hoz, mert az Állami Sorsjáték az a tyúk, amely aranytojásokat tojik.

A XVI. sorsjáték
II. osztályának HUZÁSA
APRILIS 15.-én

Asszonyok dolga

A terített asztal

„Körgő gyomor izesíti az ételt”, tartja a közmondás, de azért tagadhatatlan, hogy milyen fontos szerepet játszik a szépen terített asztal, mely szintén hozzájárul az étvágygerjesztéshez.

Az izlésesen feltálalt dolgok kétszer olyan hatást tesznek és azért egyetlen ügyes háziasszony sem mond le egykönnyen a csinosan terített asztal előnyeiről. Családi körben sem, de még kevésbé ünnepélyes alkalmakkor, ha vendégeket fogad.

A terítés művészetéből érdekes következtetéseket tehetünk egyes emberekre, sőt korszakokra is, amelyekben éltek. A régi görögök rózsakoszorús fejjel fekve ették végig gazdag lakomáikat, melyeken a fülemile nyelvből és más ritkaságokból álló izes fogásokkal csak a művészi ének- és táncszámok vetekedtek, melyekkel az étkezéseket fűszerezték. Tagadhatatlanul sok szépség van ebben a beállításban, amelyet azonban nekünk ma már eszünkbe sem jutna követni, épügy, mint nem lenne kedvünk kínai vagy japán módra a padlón kucorogva fogyasztani ebédünket.

Epp így vagyunk a modern asztalterítéssel is, amely határozottan olyan irányban halad, hogy hiányzik belőle a legfontosabbnak látszó kellék, maga a „terítő”.

Elfogadhatjuk vagy elutasíthatjuk, de nem szabad felesleges szeszélynek tartani, sem az

idők divatos hóbortjának, mert ugyanabból a forrásból fakad, mely a háztartás egyéb ágaiban is erőteljes erővel arra törekszik, hogy a lehetőség szerint mindent leegyszerűsítsen.

Igy az asztalterítésben is a célszerűség tör előtérbe, no meg egy kicsit a pénztelenség is. Nem sok szekrény mélyében találunk mostanában régi damaszt és len asztalterítőkre, melyek családi kincs gyanánt öröklődtek nagyanyáról unokára valaha. Azonban kitűnő butorasztalcsaink műhelyeiben izléses asztalkák készülnek linoleummal vagy üveglappal fedve. Ezeket igazán gyerektől tisztán tartani és a modern porcellán vagy kerámia nagyon csinosan fest rájuk.

Ha szeretjük a változatosságot, néha apró csipke kendőcskéket helyezünk az egyes terítékek alá, vagy az egész asztalt befedjük egy nagyobb, légtelen finom csipke terítővel. Ez sohasem fogja a hosszúság és fárasztó előkészület benyomását kelteni, hanem valódi „terülő asztalkám” gyanánt feltűnően hat a kedélyekre.

Külföldön már egészen bődölköttek ennek a divatnak, de a hazai kedélyeket ismerve még egyet ajánlanék a kedves háziasszonyok figyelmébe:

Ha szeretjük a változatosságot, néha apró modern terítés mellett ne feledkezzenek meg a régidől híres magyaros főztjükről sem!

A konyha körül: Húsok és körítések

Minden évad meghozza a maga aktuális húsételét. Most például aktuális a bárány fogyasztása. Ugyanis a baromfi most kissé a háttérbe szorul, a rántani való csirke még luxus-szamba megy, a liba már öregecske, kacsát alig kapni. Ha tehát a sertés- és marhahúson kívül változatosságra vágyunk, együnk gyakrabban borjút, vagy bárányt. Mai receptjeim ennek az elgondolásnak szolgálnak. A saláta már megjelent és így, mivel a régi burgonya szintén más kevésbé kívánatos, a salátán kívül folyamodjunk másfajta körítéshez. Ilyen körítés például a krumplicsészteből készült zsirban sült, amely úgy készül, mint a gömbölyített dióval, vagy mákkal ismert krumplicsészte, csak éppen forró zsirban sülnek ki hús mellé körítésnek. Kétűn körítés a paradicsomos rizs. A rizst zsirban pirítjuk és víz helyett ligított paradicsompürével pároljuk puhára és mégis szemesre a sütőben, letakarít láboshan. Tálalásnál forró vízbe mártott csésze segítségével rakjuk szép formában a hús köré a tála. Nagyon szép és elegáns körítés, ha burgonyapürét készítünk vajjal és kevés tejjel, tojássárgáját és habját keverjük bele és nyomószákkal kinyomva a pürét a hús mellett a tűzálló táliban megsütjük aranyárgára. A most kapható ideai burgonya finom zöldpetrezselymes vajjal leöntve. A makaróni vagy spagetti elkészítéséhez is érteni kell. Tulajdonképpen eltördelés nélkül kell kifőznünk, mégpedig elég hosszú ideig, hogy jó puha legyen (15—20 perc). Forró táliban tálaljuk, kissé megszórozva vagy megvajazva és szórjuk meg reszelt sajttal.

A bárányhúsról vannak, akik azt állítják, hogy mellékíze van. Ez ugyan a fiatal, tejes báránynál alig érezhető, de akkor is teljesen eltüntethető, ha leforrázzuk a húst vagy a sültet kissé átdörzsöljük fokhagymával. A bárányt leginkább rántjuk, vagy egyben sütjük. Rendkívül finom a báránypörkölt, vagy paprikás, igen gyorsan elkészül és olcsóbb vacsora a hiedeg felvágattnál.

Gombás bárány. A bárány hátulját megpároljuk. Felvágjuk vékony szeletekre és felfőzzük világosan elkészített petrezselymes gombamártásban. Karfiollal körítjük.

Főtt béciszület. Tenyérnyi nagyságu borjszeleteket erősen kiverünk, megsózzuk. A szelet felére vékonyra vágott füstölt szalonnát rakunk, azt reszelt sajttal bőven meghintjük. Ráhajtjuk a szelet másik oldalát, panírozzuk és forró zsirban megsütjük.

Gombás borjakotlett. A borjakotletteket zsirban hirtelen sütjük és meleg helyre tesszük. A párolásukból visszamaradt lében bőven párolunk elvágott gombát, ha elkészült, meghintjük liszttel, citromlével és finomra vágott zöldpetrezselyemmel izesítjük. Ezt a ragut a melegített tála koszoruforumában rakott kotletek közepére öntjük. Rendkívül gyorsan készül.

Darált vesepecsenye gombóccal. Átdarálunk negyedkiló borjухust, negyedkiló marhahúst és negyedkiló sertéshúst. Adunk hozzá 2 egész tojást, egy fej pirított hagymareszeléket, 3 marék zsemlyemorzsat, borsot, sót. Cipőformájúra állítjuk össze és megspékkeljük kevés füstöltzalonnal. Zsirban párolunk egy elvágott sárga és fehérrépat, zellert, babérlevelet, majd beletesszük a húst és készre pároljuk. Ha a hús elkészült, kivesszük, megszórjuk a mártásliszttel, öntünk bele nyolcadliter savanykás tejjel, felfőzzük és szitán áttörjük. Tálalás előtt a húst behelyezzük. Hozzá a következő szalvétagombócot adjuk: főlitter tejet elkeverünk 10 evőkanál liszttel, 2 tojássárgájával, sóval, 2 tojásfehérjével és hozzá adunk 10 kockára elvágott, pirított zsemlyét. A masszát nedves szalvétába kötjük és egy órát főzzük sós vízben. (6 személyes adag.)

Borjuhát besamellel. A borjubordákat egyben sütjük meg vajon. A csontokról finoman lefejtjük, ferde szép szeletekre vágjuk és visszahelyezzük a bordákra. Most előbb finom gombapürével vonjuk be a húst, arra finom besamel kerül. Így sütjük át és ha szépen megbarnult, tálaljuk. Hozzá külön adunk gombamártást és finom fűzeléket.

A böjti idényre

nagy választék: füstölt, sós, szárított halakban, mindennemű esemege-sajtok, turók, naponta frissen érkezett teavaj. Gyümölcs- és fűzelék-konzervek stb. Etelolajok bel- és külföldi likőrök, asztali- és esemegeborok, pezsgők.

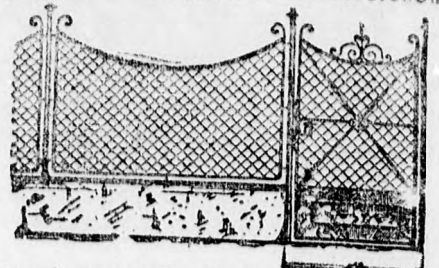
Kérjük a n. é. közönség szives látogatását dúsán felszerelt üzletünkbe, **Oradea, Piața Unirii No. 2.**

volt **Janky Antal cég helyiségében**

kiváló tisztelettel:

MEZEY JANOS

Horganyzott drótfonatok kerítéseknél,

Vaskapuk, vasajtók, díszkerítések, sodronyszövetek minden célra. Malmoknak foszforbronz-sodrony szövetek a drága svájci seelymek helyett. — Sodrony ágybetétek a legolcsóbban beszerezhetők

BOZSAK MIHÁLY sodronyárugyárában
Oradea, Sir. D. Cantemir No. 57.
Árjegyzék ingyen.

Borjufej pikánsan. A borjufejet sósvízben pár szem borsal puhára főzzük és kockára vágjuk. Zsirban párolunk külön láboshan finomra vágott zöldséget, hagymát, a fejszontokat, babérlevelet, kaprit. Adunk hozzá két kockacukrot, amit barnára pirítottunk, ha megpuhult a zöldség, megszórjuk 1—2 kanál liszttel és felöntjük a víz egyrészelével, amelyben a fej megfőtt. Áttörjük szitán a mártást, sóval, borsal izesítjük, 2 evőkanál bort öntünk hozzá. Most beletesszük a húsokkákat, kockára vágott ecetes uborkát. Forró táliban és melléje sós vízben főtt burgonyát adunk.

Borjurolád kellelőben. (6 személynek.) Félkiló borjухust sósvízben megfőzzük és átdarálunk. Adunk hozzá tojásvajot, 5 deka levakart füstöltzalonnát, 3 tojássárgáját, fűszert és 3 tojás habját. A kelleveleket kissé megfőzzük, kirakjuk egy szalvétára és rákenjük a húsmasszát, rá ismét kelt. A szalvétát hosszukás formára göngyöljük, két végét összekötjük és főlőrt főzzük. Tálaláskor felszeleteljük és parmezánal hintjük meg. Melléje gombamártást adunk, melyhez a kifőzött levét felhasználhatjuk.

Citromos borjszege. A megmosott borjszeget vékony szeletekre vágjuk. Elvágunk sárgarépat, zellert, gyökeret apróra, zsirban pároljuk és ha megpuhult, átszűrjük a levet. Kevés világos rántást ezzel a kevés lével eresztünk fel, beletesszük a húszeleteket, egy citrom levét és fél citrom elvagdalt héját. Letakarjuk a húst és puhára megpároljuk. Tálaláskor a husra öntjük az átszűrt levét. Melléje párolt rizet adunk.

Májkotlett. (3—4 személynek.) 30 deka borjухust ledarálunk. Hozzákeverünk 2 tojássárgáját, evőkanál morzsát, 3 kisebb burgonyát lehámozva és nyersen lereszelve, sót, borsot, petrezselymet, pártólított fűszert, hagymamörtet és 2 tojás habját Pogácsákat formázunk, azokat forró zsirban sütjük fűzelék mellé.

A gombapüré. A megtisztított, elvágott gombát citromlében és húslében pároljuk. Majd egészen eldolgozva elkeverjük, könnyű rántással sózzuk, borsózzuk, zöld petrezselyemmel simára keverjük. Vajjal, liszttel és tejjel besamel készítenk, megsózzuk, teszünk hozzá kevés reszelt sajtot és ha kevés a hús, egy, ha több, két egész tojást.

HELYESBÍTÉS! A mult vasárnapi böjti ételek receptjeibe két sajnálatos hiba csuszott bele. A Karfiolpuddingnál nem 3—4 kg karfiolról van szó, hanem kb. háromnegyed kg-ról. A Sóskafelejt-nál a leveleket nem fél kg. vajon, hanem helyesen, zsiron vagy vajon pároljuk.

Köszönetnyilvánítás

A „Timisoara Segélyező Egyesület“ Oradeai Fiókja tekintetes Vezetőségének
O r a d e a.

P. Stefan Cel Mare. No. 3.

Alulírott Czölder Mária oradeai lakos ezennel igazolom, hogy az általam temetkezési segélyre 18374/11978 szám alatt beiratott édesanyám elhalálása után esedékes segélyösszeget különösebb nehézségek okozása nélkül hiánytalanul, egyedül a halotti bizonyítvány felmutatása után azonnal megkaptam.

Miódon ezt jelen sorokban tanusítom, egyben hála és mély köszönetemet fejezem ki az Egyesület minden bizalmat megérdemlő figyelmes elintézéséért s igyekezni fogok Egyesületüket barátaim és ismerőseim körében ajánlani.

Oradea, 1938. április 4.

Előttünk:
Biro Erzsébet s. s.
Balázs Eszter s. k.

Czölder Mária s. s.

CEHOSLOVACA R. T.

Lerakat: CLUJ, Strada I. G. Duca 3 sz.

Uri-, női- és gyermek-ruházati cikkek
1938-as tavaszi és nyári

DIVATUJDONSÁGOK

Dus választék, elsőrangú kiállítás, eredeti gyári árak.

CEHOSLOVACA R. T.

konfekció üzletei mindenben vezetnek!

Kérje és ingyen küldjük tartalmas „CEHO 1938“ című divatlapunkat.

Tanítás a díófa alatt

Jeta: Dallos Sándor

Bizonyos, hogy a legbölcsebb és legboldogabb ember, akivel életemben találkoztam volt, a keresztapám, aki most 72 éves, de úgy tud a világra tekinteni, mint aki valami hatalmas bírtok széléről nézi a tengeri vetést, amely mind az övé s szebb mosolygást nem igen látam még ember arcán, mint az övé. Pedig sok mindenféle emberrel találkoztam. Olyannal is, aki vagyont gyűjtött magának. Olyannal is, aki mindmáig aktív halalom. Olyannal is, aki tudatosan dolgozott s most nyakra-főre süvegelik mindenfelé. De azt a tiszta mosolygást egyikük arcán se találtam s ilyen árnyéktalan ragyogású, fiatalnak maradt szemmel egyik se tudott a világra tekinteni. Pedig zivataros fiatalsága volt a keresztapámnak, úgy élt, mint más ember, hajgálta a poharakat és hajgálta az erőit s ugyancsak sokat kellett meghajolnia: fizetett és mások kényétől függő ember volt ő is, mint mi mindannyian. De most már egyikünkhöz se hasonlít, túl van rajtunk s utólréheellen magasságból mosolyog mindazon, amitől mi kesergésbe esünk. Csak mosolyog s boldogabb ember mindenkinél, akit csak ismerek. Boldog s gyarapszik lélekben napról-napra. Mi meg? No erről jobb nem beszélni.

Háza s öt hold kis földje van otthon a keresztapámnak, ezen az öt hold földön gazdálkodik már valami tizenhat esztendeje s olyan szép kertésze van, hogy meggyeserte nem találni a párját. Mintha csak az élete virágoznék s növegetne odakint a földjein. Olyan körülötte minden, mint egy állandó és barátságos beszélgetés föld és ember között. Az kérdez és ő felel, vagy neki van kérdezni valója s akkor a föld válaszol az ő kérdésére valamit. De az is lehet, hogy csak úgy pár szóval kicsérélik a gondolataikat, mint két bölcs s már nem kérdeznek és nem felelnek, csak állandóan helyeselnék egymásnak.

Milyen ember a keresztapám?

Hát ilyen.

Nemrég odahaza voltam, ott leptem meg kint a kertjében, hát hallom, hogy beszélget. Van egy nagybokrú fügefája, ezzel beszélgetett. Ezt mondta neki:

— Jön az idő, öreg, hogy szépen betakarjalak. Szép termést hoztál az idén s szorgalmas vagy, mert látom, a második természettel is ügykészel. Lám e, már csaknem akkora fügefék vannak rajtad, mint egy kis alma. Ha hosszú ősz lesz, még be is érnek szépen s akkor az idén kétszer teremted. De be is takarгалak, ne félj, jó kis meleg földet rakok rád; egy csöppet se kell neked félned a téltől, míg én itt vagyok. Elgondozgatlak én s jövőre megint teremhetsz szépen. Fa vagy te, öreg, no csak nyugodj. Még van idő.

Egy kis parcellában káposztája van az

örögnek közvetlenül a fügefá mellett s a káposzták csaknem mind fölmagzottak. Ezeket szidta kegyellenül.

— Rongy alakok vagytok, — így dörmögött velük — még a vizet se érdemlitek. A szomszéd parcellán, látjátok-e, milyen szépek a káposzták? Szépen növekszenek. Azok tisztessé-

GÁLDI LÁSZLÓ VERSEI

Tavaszi daiban a tavaszban

Térdig tavaszban vagy már szinte nyáiban, ma Saint-Germainben Mendelsohnnal jártam.

Éreztem: hős volt, bátor, büszke, boldog, igazán boldog! Pajzán kis koboldok

futottak fenn a rügyberingó fákon,
a napsugárban könnyenilló mákony

varázsa reneti, selymesen a trillák,
befontak szerre száz parányi villát,

a messi völgybe néző karcsú nyárfa
a szélbe sügött, mint halkszavú hártá,

perncyi létüket ámultan keresték
s virágos táncba kezdtek a cseresznyék,

csók, csoda, élet nyílt a renetegben,
remény fakadt a téli bús betegben,

s amerre ott fehér kis felleg intett,
— a Sacré-Coeur, — a vágyódó tekintet

arra szaladt és csengve-bongva halkán
zengett szívünk az új tavaszi daiban.

Holt talentumok zenéje

Néha az éjszaka messi üléből
valami suhog, valami zuhog
s vádlón csörögnek és hörögnek
a használatlan, holt talentumok.

Talán, talán lehettem volna én is
valami más, valami szebb,
mint könyvek közé hulló gyöngé báb...
Ugy telfáj ez, mint régi-régi seb

a múltból, dús, reményes napsütésből
mikor zene vitt s kábított a vers
ópiuma s még nem cibált agyon
ez a vak láрма, ez a durva, nyers,

mikor festő szerettem volna lenni,
színeket űző, szeszélyes nomád,
mikor még álmodok himezték mesésre
jövendő évek szebbik otthonát,

mikor álmodtam én is célt, mesés...
Valahogy ettől máris lemaradtam,
szinte csoda, hogy fakó könyveim közt
kicsit költő, zenész, festő maradtam

s hogy hallgatok még ma is méla kedvvel
ha valami suhog, valami zuhog
s ha szinte strón, búsan felszörögnek
a használatlan, holt talentumok.

gesek. Ti meg paráznák vagytok és fajtanok, mint sok asszony. Az én titóletek bizony magot nem fogok, rongyosok, de ha megmérge-sítek, fogom a kapát s úgy kiváglak benneket, mint a gazt. Leginkább ezt kellene tennem veletek.

Igy beszélgetett, mintha emberekkel volna szava. S hogy ráköszöntöttem, csöppet se jött zavarba. Nem. Egyszerűen engem is belevont a beszélgetésbe, végigvitt a kertjén, kitérgette a lugason a roppant szőlőfürtöket, megmutatta az ötven gyümölcsfát, amelyet mind ő ültetett s amelyek már szépen teremnek, a fenyőket, amelyek úgy őrzik a házát, mint valami gránátosok, az arca csupa mosoly volt, csupa béke, a hetvenkét esztendő meg nem látszott rajta s hogy a vállamra tette a kezét, éreztem, kemény, erős és biztos keze van. Én olyan voltam mellette, mint egy vibráló, folyton síró ideg. Végül ott ültünk a padon a díófa alatt az estébe hajló délutánban s azt találtam tőle kérdezni, egészséges-e, nem bántja-e valami baj. Nevetett.

— Engem nem, fiam. Én színegészséges vagyok s olyan friss, mint harmincöt éves koromban. Nem hiszed?

— De — mondom, — mért ne? Látom.

— Nohát — azt mondja — tanítást adok neked, fiam. Azt én. Nem titok ez az én életem, a titka csak annyi, hogy természetes. Látod-e, például én a világon mindennek tudok örülni. A kertemnek. Egy szép fának. Ha süt a nap. Ha esik az eső. Hetvenkét éves vagyok, de tudok örülni neki, hogy milyen szépek a fiatal lányok. Mert a fiatal lányok a világon a legszébbek. Hidd el. Hát most hogy van ez az egész, hogy én ilyen vagyok? Ez onnan van, abból, amit én tudok. Ez pedig az: hogy nem testben vannak a betegségek, fiam, hanem a lélekben. A világban: amelyben élnek az emberek, de amelyet én otthagytam. A ti világtokban a lélek előregszik, elgyöngül, eltelik rossz fáradtsággal és nem tudja megvédeni a testet. Mert a testet a lélek védi, erre én rájöttem. A betegségek a lélek fáradtságából erednek. Te tudod, milyen voltam én, míg odakint éltem, míg hivatalnok voltam, köszönő ember: csak hálni jött belém a lélek. Most meg? Itt ez az én kutam, ez ötvenhárom méter mély, de mindennap pontosan annyi vödör vizet húzok fel belőle, ahány esztendő vagyok, mert igen kell a kertemnek a víz.

— Igen — mondom — a jó levegő.

— De fenét! — csap a szavamba. — Nem a levegő: a lélek, amelyik megbékélt bennem, megtalálta a maga útját s úgy élhet, hogy ő parancsol nekem, nem én önéki. Ez a dolgok nyitja. A lélek nem arra való, hogy gyönyörködjék, nézegessen és amit a test végez, annak szépen előrülgessen. Hogy olyan dolgokat parancsoljon, amiktől boldog lesz az ember. Csináltak ti ilyet? Lett boldogabb valaki attól, amit ti csináltak? Fenét! Kényelmesebb igen. De boldogabb? Erről nem is lehet beszélni. Amennyit mentek előre kényelemben, annyi csúsztok hátra a teremtet világgal való közösségben s pontosan ugyanennyi békét vesztek. Mert mindenetek lehet, de békétek az sincsen. Békém nekem van. Az ember a teremtet világ

számra lett, én azt hiszem, boldogságra született s ha ez igaz, már pedig az, az egész világ félremegy. Az egész világ el van adva öt garasért, mert ami az embernek maradt, az ennél többet nem ér. Így igaz ez.

— Ejnye!

— Az, az! Látod, az ember csak úgy lehet boldog, ha minden tette százszázalék. Odakint ezt nem lehet. Csorba az öröm és csorba a szenvedés odakint. Minden érzésekben van egy fekete folt: ez a céltalan fáradság, az unalom és hogy lassan-lassan megutálja magát az ember. Ezt nem tudjátok meggyőzni, mert ez mindig nő, nekem meg itt nincs belőle semmi. Én tizenégy-tizenöt esztendője olyan jókat tudok nevetni már, hogy húszéves koromban se különbben. S ezt az teszi, hogy engedtem a léleknek, amelyik őszinteséget kíván.

Pipálgat csöndesen, még a pipája füstje is jószagú.

— Ez így ment, idehallgass. Lehet, hogy rád is rájőn egyszer, hát tudd: mit kell csinálnod. Nos, úgy negyvenéves koromban egyszer csak kezdtem rájőnni, hogy valami baj van velem. Nem tudtam, mi, csak egyre feketedtem belől, egyre kedvetlenedtem, fanyarodtam s tizenhat évnek kellett eltelnie ilyen nyavalygások között, míg rájöttem, hogy nincs más bajom, csak unatkozom. Az. Untam magamat, a világot, amelyben éltem, a munkámat, valami bágyadság támadt bennem és állandóan keserű volt a szám. Hogy az unalom. Megmutatta magát, egyszerre rájöttem az okára is: nem voltam a helyemen, egyszerűen: eltévedtem. Negyven évig futotta bennem a gyermekkori illúzió, akkor elfogyott és ami körülöttem volt, az nem tudott adni semmit. Elkezdtem öregedni. Töprekedés közben végignézttem az életemen s rettenősen megijedtem, mert láttam: a magam számára nem végeztem semmit. Egy csomó munka volt mögöttem, az életem meg: üres. Pedig hisz elértem egyet-mást a világ dolgaiból, de mind az üres volt, a lélek nem érezte bennük jól magát. Egyszerűen: a lélek nem akart belemenni a házba, amelyet én negyven esztendőn keresztül építettem neki. Akkor rájöttem, hogy az teszi tönkre az embert, hogy nem a lelke szerint él, hanem rengeteg tőle idegen dolgot akar. Azok meg a léleknek nem kellene s kezdik kínozni az embert.

Mosolyog.

— Akkor megnéztem magam, de szigorúan és igazságosan s láttam: szolga vagyok és eladtam magam olyan dolgokért, mint a vasalt ruha, az úri kalap s hogy valami háromezer ember előbb köszönjön nekem, mint én neki. Hát nem ostobaság? Mikor másfélmilliárd ember él a földön s azok közül legalább ötszázmillió nem is hord kalapot.

— Igaz.

— No ugye? De megnéztem magam ezennél és láttam: minden nap rengeteget kell hazudnom, hízelegnem, alázatosnak lennem s mindennek úgy felgyűltek bennem, hogy sokszorosan felülmúlták a kenyeret, amelyet adtak. És ezek a legaljasabb és legmegszégyenítőbb dolgok az ember számára, mert az ember többet akar s mást, mint amennyi s ami kell neki. Arra is rájöttem, hogy az embernek nem kell alapjában több, mint ami a testi táplálására elegendő. A többi: idegen dolog és túlzás. Megértettem, hogy az ember kicsiny helyet be tud tölteni az élete tiszta melegével, nagy helyen azonban szétporlik, mint a szélbe vágott hamu. Láttam, ott a baj, hogy sokat akar az ember. S én akkor tudod mit tettem? No?

Meggyújtja a kialudt pipáját.

— Mindennek az ellenkezőjét, amit addig csináltam. Kezdem kívánni és szeretni a keveset. Kezdem látni, hogy az milyen jó s a lélek már bennem régen ezt akarja. Hát otthagytam a hivatalt, támadt egy kis örökségünk. Megvettem ezt az öt holdat itt s azóta én is dolgozom. Letettem a vasalt ruhát, a nyúl-szőrkalapot, le én mindent, amit csak elértem. S most már látom, hogy a teremtett világ szép. A kanyarodó, amelyet ildág tettem, nem érte meg: nem adott semmit nekem. Most van valami helyen fám, ebből húsz olyan, amelyet én ültettem, de a régi huszat is leállítom lassan s újakat teszek a helyükbe. Én most minden levélnek külön örülök. Ültek, öntözök,

megszedem a termést, elvagyok az én kertemben békeséggel s már nagyobb istencsereget az életemben nem lehet. Amit ötvenhatéves koromig csináltam: nem számított. Tizenhat éve élek tulajdonképpen. Csak a munka az enyém, az értékesítés már a feleségem dolga. Bizony. Főlnévet.

— Hiszed, nem hiszed, de úgy van: én pénzt nem láttam tizenhat év óta. Persze, hallok, hogy most ilyen pénz van, most olyan, ennek ez az ára, annak az, szobom is hozzá a veteményeket, de nem azért dolgozom, a pénz a családomé, nekem csak koszt, meg kis dohány legyen, elég s akármilyen furcsa is, de ha felokasztasz se tudom én megmondani, milyen

egy százas vagy milyen egy huszas. Engem nem érdekel. Háromszor eszem napjában, azon túl dolgozgatok s a faluban se voltam már nagyon régen. Hanem ezen a lugason itt lesz vagy négy mázsa prima szőlőm. Talán öt is. Ez nagyon meghálálja a munkát, amit beletettem No?

Rámnéz.

— Csak azért mondom mindezt, hogyha kezd keserű lenni a szád, tudd, hogy mit kell csinálni. Csak gyere utánam.

Ez a beszélgetés pár hete esett s azóta sokat gondolok rá. Most leírtam. Van valaki, aki nem irigyl a keresztapámat? Vagy valaki, aki nem szerette meg?

KERESZTREJTVÉNY

15. (306.) szám.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
15									14		
15			16					17			
18		19					20				
21						22					
25					24						25
26					27		28			29	
30				31			32			33	
				34					35		
36	37						38				
39						40					41
42						43				44	
45											

Beküldendő sorok: Vízsz. 1., 13., 20., 22. és 45. Függ.: 1., 12., 25.

Beküldési határidő: április 20.

Vízszintes sorok:

1 Katonai parádéknál elmaradhatatlan. 13 Pólyam Dél-Amerikában. 14 Mitológiai alak. 15 Bizalmas megszólítás. 16 Elődsi. 17 Péküzetben kapható. 18 Francia tartomány. 20 Híres olasz konvertita. 21 Van költemény is ilyen (o = i. 22 Zeneszerző (Carmen). 23 Fiumén — fordítva. 24 Kettéválk. 25 Betű kiejtve. 26 Méhlikás. 27 Sporteszköz. 28 Tábori Róbert monogramja. 29 Olasz rövidítés szerzetesi nevek előtt. 30 Ugyanis. 31 Birközobajnok. 33 Hadikikötő. 34 Kis csirke. 35 Leánynev. 36: I. Igekötő. II. Bibliai nólak. 38 Elvetést jelentő ige parancsoló módban. 39 A kérés pedve várja. 40 Tarczai hős. 41 Annyi mint 42 Jelzőharang. 43 Hawai fővárosa. 45 Irta: Herczeg Ferenc.

Függőleges sorok:

1 A német kat. fejedelmek alakították meg 1609-ben a prot. Unió ellensúlyozására. 2 Pénzes nagybácsi jelzője. 3 Duplázva város. 4 Szentéletű francia egyetemi tanár, a Szent Vince-konferenciák megalapítója (1813—1853). 5 Fogalom — latinul. 6 Iró és hírlapíró. 7 L-el: szobrász. 8 Betű kiejtve. 9 Szép Ilonka igéje. 10 Elhatárol. 11 Sziget Arabia mellett. 12 Filozófia irány (Ész elviség 17 Bőkezű. 19 Áruól. 20 István lesz belőle. 22 Rag 24 Eredmény nélkül sikertelenül. 25 Ide fészkel a fecske. 27 Hajók veszedelme. 29 Francia fizikus (1819—1896) neve (fon.) 31 Bukovinába vándorolt székely. 32 Birtokrag. 33 Pajzán emberke. 34 Jó hatással van az idegekre. 35 Pl. anyós. 37 Férfinev. 38 Négyezszázmillió ország. 40 Tisztít. 43 Falusi megszólítás. 44 A pokolban is az.

13. számú keresztrejtvényünk helyes megfejtése:

Vízsz.: 1. A láthatatlan ember. 38. Alapító. 40. Ovidius. 49. Rivalis. 59. Agysejt. 62. Delortah. 89. Krisztus követését. Függ.: 1. Alaszakai aranyások. 9. Alakító. 14. Részegség a hazáért. 36. Morális. 61. Trubadur.

Helyesen megfejtették: Sambach Károly, Kovács G'zi, Klank Jenő, Szeri Andor, Pribék Imréné, Bajkó Sándor, Verébi Kató, Csibi Lenke, Kiss Géza, Buszok Géza, Glósz Edit, Bod Nóra, Rácz Gerő, Sándor Gábor, Domokos János, Eicher Nusika, Bokos Anna, Makor Béla, Varga Valéria, Derzsy Zoltán, Basa Anna, Halmay Nóra, dr Zakariás Jenőné, Zakariás I. István, Zakariás Tibor, Szabó Józsefné, Ruzscsak Endre, Páll V. Géza, Páll Béla, Czompó István, Lázár Béla, Heltainé Szeneke Olga (Róma), Papp Mózes, Darvas Venánc, Rácz Lajos, Labud István, Demeter Tussy.

ROVATVEZETŐ ÜZENETEI

V. V. (Cluj). Örömmel üdvözljük megfejtőink között. De arra kérjük, sziveskedjék mindég feltüntetni a keresztrejtvény számát is, amely mindig a keresztrejtvény felső, balsarkánál található.

* Hosszu idő óta fekvő betegek a természetes „Ferenc József” keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általánosan dicsérik. Kérdezzé meg orvosot!

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák. minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg- meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak!

KÖNYVISMERTETÉS

Dr. Tóth Tihamér: Miatyánk. Budapest, Szent István Társulat kiadása. Sokszor elmondjuk a Miatyánkot, tudjuk, mint a vízfolyás, külön-külön medrére van már agyunkban, szívünkben ennek a Krisztustól megfogalmazott imádságnak. A szerző — küldött ember — most három évi szónoki munkát vállalt ezért a Miatyánkért, hogy végig felkotorja bennünk, értelmünkben, szívünkben eliszaposodott medrét. A jelen I. kötetben ennyit végzett el: két beszédben megmutatta a Miatyánk időszerű és időfeletti értékeit, jóval később ugyancsak két beszédben megtanít az imádság művészetére, azután pedig a három előbbi invokációt: — Miatyánk! — Ki vagy a menyegyekben! — Szenteltessék meg a te neved! — 24 egyszerű beszéddel felszabadítja és megörgegeti szívünk, elménk kimélyített medrében. Témában kimerült szónokok nézzék végig és látni fogják, hogy a jóelőre kigondolt sorozatos beszédek milyen bőven áradó erővel vonulnak. Nyenkor nincs témaszegénység, mint ahogy ebben a kötetben is kezdenek feltűnedezni a teológia ropant tájai, de változatosan, érdekes beállításban valamennyit: a személyes Istenről való tan, a végtelen Isten, a gondviselés, istenfűségünk, Krisztusban való testvériségünk, a felebaráti szeretet parancsa, mennyország, Isten nevének megszentelése szóval, étellel, imával stb. Világi embernek is nagyvezér olvasmány, mert megtanít örök igazságokra, és pedig könnyedén nemes, finom, evangéliumi zornaliztikával. Azután pedig párhuzamos mozdulatban az igazságot igazi lélekvezető művészettel szívünkhez, akaratunkhoz applikálja. Ára kartonkötésben 280 lei.

Noszlopi László: A világnézetek lélektana. Szent István Társulat.

A kiváló etikus és pedagógus szerző a jelzőszavak, harcoló világnézetek tömkelegében imáholgyo modern embernek iránytűt akar nyújtani, meg akarja könnyíteni az eligazodást. Ezért rámutat a különböző világnézetek lélektani és jelentési előfeltételeire, köztütségeire. Segít külön-külön vagy sajátos életviszonyok által meghatározott örök érték és merőben időleges, helyhez-kötött vagy sajátos életviszonyok által meghatározott életfelfogások között. Kiváló és gyenge oldal a műnek ugyanonnet, származik: a feldolgozott anyag nagyságából. Tárgyalása mindig változatos és érdekes, de néha, sajnos, kissé felületes. Oriási irodalmat dolgoz fel, de néha szolgai módon követi forrásait. Mindenkit meg akar érteni: olykor azonban bántóan fölényessé válik. A hatalmas anyag fölött nem mindig őrzi meg az áttekinthetést: innét az ismétlések. Minden modern irányra ki akar terjedni, de közben Szent Tamás oriási gondolatkinéscét feltűnően mellőzi. Az egyébként rendkívül gazdag irodalomból hiányoljuk a kiválóbb újskoiasztikusok mellett P. János József hasonló tárgyú dolgozatát.

Különösen sikerült fejezetek: az Isten-eszme eredetéről, a politikai világnézetekről, a világnézetek történeti típusairól szólók. Bár a mű eklekticizmusa miatt itt-ott széteső, mindenesetre értékes gyarapodását jelenti bölcséleti irodalmunknak. Olyan körök számára teszi a filozófiát hozzáférhetővé, amelyek eddig könytelenek voltak annak varáskörén kívül maradni. Sok különöséget, eltévelyedést utal helyes vágányra. Olvasóját nagy lépéssel viszi előbbre tisztultabb, megértőbb, tárgyilagossabb és következetesebb világnézet felé. Bár nem ad kifejezett apológiát, a könyvnek szinte természetes konklúziója a keresztény erkölcsi eszma, a katolikus világnézet felébbégre. Tudományos szempontból pedig a mű a lélektannak, karakterológiának és művelődéstörténetnek valóságos kincsésbányája. Ára 175 lei.

Jézus élete. A négy evangélium nyomán összeállította Gáspár Pál. Budapest (1938), Egyetemi nyomda.

Nem egy a számtalan dilettáns próbálkozás közül, amely jobbat akar adni annál, ami jobb nem lehet és jámbor szándékú regényes életrajzzal próbálkozik, vagy éppen pszichikai eszközökkel igyekszik a Megváltót csak-ember színvonalra levonni. Jézus Krisztusnak hiteles élettörténete egy van és csak egy is lehet, maga a Szentírás. Mint a sztereoszkóp ugyanazt a képet két, egymástól hajszálnyira különböző helyzetből plasztikusabbá teszi, úgy emeli ki és teszi még elevenebbé az Údvözítőt alakját a négy evangélium. De sajnos, igen kevesen vannak, akik a teljes magyarázatos Szentírást végigolvassák és állandóan forgatják. Ezért jelent nagy értéket Gáspár műve. Tulajdonképpen Szentírás-fordítás. Földtlen hűséggel és a szakember biztonságával, betűszerint ragaszkodik az eredeti szövegekhez, csak egygy olvasztja őket. Alapul veszi a teljesebb szövegrészeket és kiegészíti a többi evangéliumokban előforduló részletekkel. Stílusa mégis legelőben közvetlen, olyan egyszerű és természetes, mint az eredeti latin szöveg; mintha nem

is fordítás, hanem mai, magyar eredeti lenne. Állandó eimékedőkönvnek igen alkalmas, annál is inkább, mert végén tárgymutató ajánlja az egyházi és különböző szakaira és az emberi élet különböző helyzeteire megfelelő részeket. A könyv végén pedig pontos útmutatás van arra, hogy az eredeti evangéliumokban mi hol található, úgyhogy ha valaki az egyes részek magyarázatát akarja megkeresni, erre egyszerű módot talál. Végül ki kell még emelnünk az Egyetemi nyomda munkáját, amely bibliofil szempontból is szépet alkotott. Ára 136 lei.

France Adine. Az arnóparti város. Regény, Szent István Társulat kiadása.

Mint az Élet-regények egyik kötete jelent meg ez a könyv. Elvezet a régi, egymással viaskodó, viszálykodó olasz városok, a forró olasz élet közé. Abba az időbe, amikor még talán fokozottabban csak magával törődött az ember, éppen ezért pusztult el oly könnyen és pusztította egymást. Catarina Morecini sorsáról szól, akit a politika ad feleségül szülővárosa legyőzőjéhez, Novani herceghez. Vállalja az áldozatot kötelezettségből. A merévség, büszkeség és gyűlölet lassan-lassan melegséggé változik, szerelemmé lesz benne s mikor a gyermekük megszületik, ők is megtalálják lelkileg is egymást. Minden jól végződik. Szekeres Margit Mária a fordítással jó munkát végzett. Aki egy kicsit a mindennapok szoritásából ki akar menekülni, ezzel a jól végződő regénnyel elérheti. Ára 40 lei.

Meschler S. J.: Készület a nagy lakomára. Magyarra fordította: Csávossy Elemér S. J.

Ez a könyv az Oltárszentség dogmatikája, mely az Egyháznak az Oltárszentségről szóló tanítását beszél el olyan pontosággal és világossággal, mint a legjobb katekizmus, ezenfelül annyi szeretettel és szépséggel, mint a legszebb himnusz. Olyan épület szobáin vezet keresztül kalauzsként ez a könyv, amelyet mindnyájan nagyon jól ismerni vélünk és mégis csak a vezető szavára vesszük jobban szemügyre az ott őrzött. Ha úgy akarjuk, egy hónap minden napján más és más értéket, tulajdonságot, háttér szemlélve lehetünk egyre készületebbek az Oltárszentség szeretetére és vételére. A fordító igen becses munkát végzett. Az eredetinek semmi

50 éves — senki sem hiszi el!

...és mégis... az anya majdnem olyan fiatalosan néz ki, mint a leánya, könnyed és friss. Holott nagyon is hajlamos volt a teltségre, azonban Dr Ernst Richter fogyasztóteája biztosítja a karcsúságát és egészségét. Most büszke alakjára, ami nem csak az ifjuság előjoga. Igyon On is a hirneves „fiatalító-forrásból”!

Dr ERNST RICHTER FOGYASZTÓTEA
1 doboz 100 lei, különlegesen erős 120 lei.

szépsége nem sínylette meg az átültetést, sőt fokozta emelkedett, választékos, de mindig érthető stílusával. Sikerült gondolat volt (és szépen simulnak az imákhöz) a zsoltároknak a Sík Sándor fordításában történt alkalmazása. Ára 72 L.

P. Bitter—Mathis O. M. Cap.: Földműveprédikációk. Az Ur szántóföldje. Fordította: Terenyi László. A Korda rt. főbizományosa.

Sokat hall az ember nagyvárosi, munkás-, diák-, gyermek-, stb. lelkipásztorkodásról, az intelligencia lelkigondozásáról, csak a falusi, földműves nép lelkigondozásáról nem esik külön szó. Pedig, mint a fenti mű előszava is megjegyzi, Magyarország 1800 plébániájából legalább 1500-nak lakossága földművesekből kerül ki. Azért üdvözölhetjük örömmel a fenti prédikációs művet, mint első fecskéjét egy eljövendő jobb időnek. A könyv 31 szentbeszédet foglal magában, amelyek igyekeznek a földművesnépben a hivatástudatot felkelteni és fokozni, igyekeznek a népet ősi hagyományainak, régi vallásos szokásainak megbecsülésére serkenteni, a földműveléssel kapcsolatban levő szentek élete történetével megbarátkozni. Mindezt a nép köréből, foglalkozásának területéről vett képekkel és leírásokkal törekednek elérni. A beszédek általában népies hangnemben vannak tartva. Itt-ott azonban eltérnek attól az előírástól, melyet maguk a szerzők állítottak fel könyvük bevezetésében. Az idegen szavakat is magyar szókkal cserélném fel. A latin nyelvű idézetek szöszteriti közlése sem való falusi földműveseknek készített beszédekbe. Különben a mű megjelenését csak örömmel lehet üdvözölni s a falusi lelkipásztorkodó papság meleg szeretetébe ajánlani. Ára 125 lei.

Apréhirdetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” további 10 lei. Allástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Adás-vétel

Olcsón eladó: helyegalbum, lombfűrés, másológép, ülőkád, vaságy, szentképek, börtuzotáska. — Oradea, Str. Densuşianu 25. szám.

Egy fűszerüzlet teljes berendezése fiókok, állványok, mérlegek, stb. eladók. — Ugyanott egy kifutó fiú felvétetik. Mezey János, Oradea, Piata Uniri No 2.

Hangverseny harmonium, jó állapotban eladó. Oradea, Str. Ciordas 19.

A deval Kolping legényegylet megvételre keres 1 db jó állapotban levő használt biliárd asztalt. Cim: Római Katolikus zárda, Deva, jud. Hundoara.

Használt, de jó állapotban levő sötétkék szövet kosztüm kisebb termetre eladó. Cim a kiadóban.

Veszek aranyat, ezüstöt, briliánsot. Herbst ékszerárúház, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

1 liter gyógyvörös bor 14 lei. Jó Lajos fűszerüzletben, Oradea, Str. Take Ionescu 24. szám.

Szülő 4 kat. hold, 4 szobás urilakással, istálló, vincellér lakással, borház, présekkel, horkókkal és nagy gyümölcsösökkel eladó, esetleg bérbeadó. Cim: Oradea Calea Izvorului No. 75.

Eladó egy ókarban levő cimbalom és egy pult (hentesnek, fűszeresnek). Oradea, Str. Porumbelului 11. Pollmann.

Kerti vasasztal eladó. Oradea Str. Vasile Conta No. 4. Tóth.

Spárga tövek elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Árpád kertgazdaságában, Oradea, Calea Ruinelor 1. sz. Petőfi-u. végén.

Keresek megvételre, lehetőleg a Nílgeez-telepen egy kis családi házat, kerttel. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

Alkalmazás

Házvezető, perfect, fűzésben is járatos, azonnal felvétetik. Ajánlatok. Szarav uradalom, Livada, jud. Satumare küldendők.

Ügyes perzsaszőnyeg szövő leányt keresek. Oradea Str. Take Ionescu 13.

Gazdálkodásban jártas római katolikus kereskedő, ki kántori teendőket is perfect végű, szerény megélhetést biztosító elhelyezkedést keres. Megkereséseket „Önzetlen munka” jellegével a kiadó továbbít.

Gazdasszony, házvezetőnői állást, főzést vállalok. Burikne, Oradea, Str. Ciorgariu 11. Házmeztárnél.

Lakás

Magánház nyaralónak kiadó. Tüdőszanatorium utvonán. Ertekezni Tarján ékszerüzlet. — Oradea, Bul. Reg Ferdinand 8.

Egy udvari szoba, konyha, május 1-re kiadó Oradea, Stefan cel Mare 19

Kiadó utcai butorozott szoba előszobával, kapu alatti külön bejárat. Oradea, Str. Take Ionescu No. 58.

Keresek 1 szobás konyhás lakást, Piata Mihai Viteazul közelében. Cim: Corbut fűszerüzlet, Oradea, Piata Mihai Viteazul.

Kiadó május 1-re 3 szobás előszobás, fürdőszobás lakás, mellékhelyiségekkel. Strada Petőfi 24. — Ugyanott eladó egy házhely 19 méter fronttal.

Különös

Tarján órás és ékszerész Oradea, Blv. Regele Ferdinand No. 8. Javítások olcsón és szakszerűen készülnek.

Katalin-telepi háziszőttek árúk megrendelhetők a Szent Vince intézetben. Folyosóra alkalmas juttatószőnyegek; tavaszi kabátok, strapa ruhának való gyapjuszövetek. Pepita szövet. Erős törülközők. Durva vászon. Finomabb vászon, Cingulus. Telefon: 612.

PUHA ÓLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l., Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

LEGUJABB

Anglia nagy meglepéssel fogadta a Blum-kormány bukását

A francia szélsőbaloldali sajtó féktelenül tombol a szenátus ellen. Daladier a szélsőségek kihagyásával alakítja meg az új kormányt

Londonból jelentik: Politikai körökben nagy meglepéssel fogadták a Blum-kormány bukását. Remélik, hogy Daladiernek sikerülni fog a baloldali szélsőségek kikapcsolásával megalkotni a kormányt. Több lap azt állítja, hogy az angol kormány nem nézte érdektelenül a francia kormányválságot és a kulisszák mögött igyekezett befolyását érvényesíteni.

Párizsból jelentik: A kormány bukása nem keltett meglepetést. A lapok megállapítják, hogy Blum távozása siralmas körülmények között zajlott le és a miniszterelnök szenátusi hatyudala méltó befejezése volt egész kormányzati tevékenységének.

A szélső baloldali sajtó viszont, tartva a népfront végleges felbomlásától, féktelenül tombol a szenátus ellen. A lapok általánosságban bíznak abban, hogy sikerülni fog megteremteni a nemzeti koalíciót. A nagy pártok még a szombati nap folyamán állást foglalnak a kérdésben.

Londonból jelentik: A Times megállapítja, hogy a népfronti kormányzat Franciaországban csődöt mondott. A Daily Telegraph szerint Franciaország nem bízhatja sorát többé olyan kormányokra, amelyek nem egyebek hézagpótlásánál.

A bécsi városháza erkélyéről kihirdették a nagy német birodalom ünnepnapját

Hitler záróbeszéde a népszavazás előtt. — A vezér a maga szülővárosában, Braunauban adja le szavazatát

Bécsből jelentik: Hitler német birodalmi vezér és kancellár szombat délelőtt 11 órakor érkezett Bécsbe és 12 órakor meghallgatta, amikor Göbbels birodalmi propaganda miniszter a városháza erkélyéről kihirdette, hogy a mai nap a nagy német birodalom ünnepnapja. Hitler tudvalevőleg szombat este nyolc órakor tartja utolsó népszavazási beszédét.

Bécs már felkészült a népszavazásra és a választásokra. A város pompás díszbe öltözött, a házakon lobogók lengenek s valamennyi üzlet kirakatában Hitler virággal körülvett képe látható. A birodalmi vezér és kancellár vasárnapi programját még nem közölték. Úgy tudják, hogy Hitler a vasárnapot szülővárosában, Braunauban tölti és ott szavaz.

A NÉPSZAVAZÁS SZABÁLYAI

Berlinből jelentik: A birodalmi belügyminiszter által megállapított minta szerint szavazócédulákkal történik vasárnap reggel 8 órától délután 5 óráig a népszavazás. A szavazó cédulán ez a kérdés áll:

Egyetértés-e Ausztria és a német birodalom között 1938 március 13-án létrejött egyesüléssel és Hitler Adolf vezérünk mellett szavazol-e?

A kérdés alatt két kör van az „Igen” és a „Nem” szavazatok jelzésére. Az osztrák választójogosultak zöld lapon szavaznak, a német birodalom többi részében fehér lappal, a katonák kék színű szavazó cédulával.

Április 3-ikáig elkészültek a választójogosultak névjegyzékai, melyeket közszemlére tétellel kihirdettek és felszólalási határidő is volt, hogy a tévesen kihagyottak főlvetelét, illetve a tévesen főlvetettek kihagyását az egyesek kérhessék. A választójogosultak száma meghaladja az 50 milliót, vagyis 20 éves kortól kezdve az összes felnőtt lakosság benne van ebben a számban. Nem választójogosultak a zsidók, vagy akiknek szülői és nagyszülői között zsidó van.

Az osztrákokra nézve előírt szavazólap különböző színeinek a rendelkezése az, hogy az összes szavazási eredményből Ausztria népszavazása külön feltüntethető legyen.

A választójogosultak mindnyájan külön igazolványt kaptak, amelyre a szavazás meg-

történést hivatalos bélyezővel rányomatják, s így a kettős szavazás lehetőségét kizárják. Az összeszámolást azonnal megkezdik, s hétfőre virradólag az eredményt már közzé is teszik.

SZAVAZÁS A FEKETTETENGERI NÉMET HAJÓKON.

Bucuresti. Saját tud. Vasárnap folytatják Constanta mellett a nyílt tengeren a német és volt osztrák alattvalók népszavazását. A szavazás a „Chios” és a „Salia” nevű hajókon fog történni. Két különvonattal mintegy kétezer szavazó fog Constantába érkezni. Az egyik vonat reggel hétkor érkezik Moldva felől, a másik pedig délben 12-kor Bucuresti felől. A szavazás egyébként ugyanúgy fog lefolyni, mint a múlt héten.

Londonban légi támadások ellen való felszerelésekből kiállítás rendeztek. A képünkön látható „kabin” egy gázmentes felke, amit utcákon fel lehet állítani a gőztámadás esetén menedéket nyújt.

Főosztelendő Plebánia Hivatal

Tisztelettel értesitem az összes Főosztelendő plebánia hivatalokat és más egyházi intézményeket, hogy férjem halála után nagymultú építési irodájának vezetését sajátmagam vettem át és azt férjem általánosan ismert, becsületes munka-szellemében kipróbált szakembereimmel és tökéletes szakmai felszereléssel irányítom. Továbbra is elvállalok és végrehajtok mindenféle szakmába vágó munkálatot, ha templomot, iskolát vagy más egyházi épületet kell építeni, átalakítani, tartozni. Megkeresésre, saját költségemen szakemberem a helyszínre utazik. További szíves pártfogást kér

ÖZV. BALINT DANIELNÉ

Oradea, Str. Delavrancea 32.

Az angol kormány két óra alatt másfélmillió tonna búzát vásároltatott hadicélokra

Londonból jelentik: Az angol kormány pénteken délután két óra leforgása alatt a londoni tőzsdén 52 millió bushel, vagyis 1.4 millió tonna búzát vásárolt. Ilyen nagymennyiségű gabonavásárlásra rövid két óra alatt még nem volt példa a világtörténelemben. Ez is bizonyítja, hogy Anglia milyen eltökéltséggel fegyverkezik.

Istrate Micescu volt külügyminiszter május elején az új román alkotmányról előadást tart Varsóban

Bucuresti. Saját tud. Arcisewski bucuresti lengyel követ közölte Istrate Micescuval Beck lengyel külügyminiszter meghívását, aki a volt román külügyminisztert és feleségét május 7., 8. és 9-re Varsóba hívja. Micescu elfogadta ezt a meghívást és Varsóban az új román alkotmányról fog előadásokat tartani. Arcisewski követ egyébként szolgálati ügyben Varsóba utazott.

Elrendelték Vaiszlovich Emil ellen a harmincnapos vizsgálati fogságot

Cluj. Saját tud. A cluji katonai törvényszék vádtanácsa tegnap tárgyalta Vaiszlovich Emil oradeai szállodatulajdonos fogvatartási ügyét. Vaiszlovich ugyanis az egyik oradeai mozgóképszínházban volt s az előadás végzetével intonált királyhimnuszt, állítólag, nem hallgatta végig. A hatóságok Vaiszlovich Emil őrizetbe vették s átszállították a helybeli katonai törvényszék fogházába. A katonai törvényszék vádtanácsa rövid tárgyalás után — annak ellenére, hogy a vádlott védője fedezetnek ajánlotta Vaiszlovich több milliós vagyonát — elrendelte az első 30 napos vizsgálati fogságot Vaiszlovich ellen.

Német üzenet Magyarországnak

Berlinből jelentik: A Frankfurter Zeitung „Szomszédunk, Magyarország” címmel többek között a következőket írja:

— Ausztria beolvadásával Magyarország politikailag és gazdaságilag csak előnyökhöz és tehermentesítéshez jutott. Ezt Budapesten is megállapították és az a mód, ahogyan ezt megmondották, feljogosít arra, hogy köszönetet mondjunk az őszinte barátság megnyilatkozásáért.

Megemlékezik ezután a lap Horthy kormányzó vasárnapi beszédéről és hangoztatja, hogy a magyar kormányzó nagy egyénisége adja meg a magyar politika irányát és vezeti Magyarországot ingadozás nélkül a kitűzött célok felé. Magyarország — ugymond — amelyet helyzete Európa szívében felülemelt területi nagyságán, a nyugalom és szilárdság szellemében és Európa egész hálás lehet Magyarországnak.

Társult a Szent László-nyomda Rt. kőrtörőgépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.